

HOOFDKANTOOR: N.Z. VOORBURG WAL 65-73 AMSTERDAM — Telefoon 46878 (5 lijnen)
 BIJKANTOREN: 's-Gravenhage, Stationsweg 10, tel. 113293-111896; Rotterdam: Witte de Withstraat 49, tel. 22910; Haarlem: Smedestr. 5, tel. 21543 en 21544; Eindhoven: Kruisstraat 93, tel. 2445; Hilversum: Emmastraat 12, tel. 9985; Maastricht: Stationsstraat 20, tel. 5851; Utrecht: Steenweg 37, tel. 10064; Zwolle: Melkmarkt 10, tel. 5194.

DE TIJD

DIEU ET MON DROIT
 DAGBLAD VOOR NEDERLAND

DE PRIJS DER ADVERTENTIE bedraagt 50 cents per millimeterregel (40 m.m. breed). Bewijznummers 10 cents. De administratie behoudt zich het recht voor advertentie eventueel zonder opgaaf van redenen te weigeren.

UITGAVE DER N.V. DRUKKERIJ DE TIJD, AMSTERDAM-C.
 Postgiro 22884 . Gemeente-giro Amsterdam N 665

Directeur: J. J. W. Boerrigter
 Hoofdredacteur: P. A. Kerstens

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbet. f 5.25 p. kwartaal, f 1.80 p. mnd., 42 cts. per week. K 419

Smuts in ons land

Niet enkel zijn naam, ook zijn markante kop met kinbaardje — zou hij, naar tijd en gelegenheid gekleed, op iets jeugdiger leeftijd geconterfeit, mistaan tusschen de Staalmeesters? — en verder zijn taal, inclusief het accent van zijn Engelsch, stempelen den Zuid-Afrikaander, den Boer, die sinds vanmorgen de hooge gast van ons land is, nog altijd tot Nederlander. Een Zeeuw, Boer geboren en Brit geworden, — of een Brit, Boer en Zeeuw gebleven, al naar men verkiest. Als men maar geen halfheid in hem zoekt. Want Boer en Brit is hij beide geheel. Daardoor is hij een persoonlijkheid van dubbel formaat geworden, een staatsman van wereldallure, zooals zijn stamland zelf er in eeuwen geen heeft voortgebracht.

Wie een beeld moest ontwerpen van de Britsche wereldpolitieke bestuurskunst, zou met veel vrucht Jan Christiaan Smuts als model kunnen kiezen. Hij is, op 28-jarigen leeftijd, juist Procureur-Generaal van de Zuid-Afrikaansche Republiek, als zijn land tot verontwaardiging van de geheele wereld aangevallen wordt door het machtige Engeland van Joe Chamberlain. Smuts' toga moet wijken voor de wapenen. In 1901 is hij opperbevelhebber van de republikeinsche strijdkrachten in de Kaapkolonie. Hij wordt „Generaal“ Smuts en aan dezen titel — zijn glorie als Boer — blijft hij zijn verdere leven lang persoonlijk meer gehecht dan aan dien van Britsch veldmaarschalk, hoeveel aanzienlijker deze laatste in de snel vergetende wereld ook is. Ook na den Boerenoorlog blijft hij, in steeds stijgende lijn, een eerste dienaar van zijn kleine land in telkens andere ministeries: Minister van Binnenlandsche Zaken en Mijnwezen, Minister van Financiën, Minister van Defensie, Premier en Minister van „Native Affairs“, plaatsvervangend Eerste Minister en Minister van Justitie, opnieuw Premier tevens Minister van Buitenlandsche Zaken en van Defensie, deze laatste combinatie tot op den huidigen dag. Over tal van andere eereposities zwijgen wij dan nog. Maar plaats naast deze zullen van een carrière nu tevens de lijst van zijn Britsche titels en eereambten, die, behalve voor hemzelf, ook een eer zijn voor de Britsche staatsmanskunst.

Een goede tien jaren na het einde van den Boerenoorlog — in welk decennium „Generaal“ Smuts zijn universitaire studiën van Stellenbosch uitbreidde met die van Cambridge — was hij commandant van de Britsche troepen in Britsch Oost-Afrika en in de twee laatste jaren van den eersten wereldoorlog reeds lid van het Imperiale Oorlogskabinet! Sindsdien is de voormalige doodsvijand niet alleen in de Dominion Zuid-Afrika, maar in de hoogste Londensche raadkamers, w.o. den Imperialen Raad en den Raad van Eerste Ministers, een der meest gezaghebbende leiders, in het bijzonder hooggeschat door Churchill. De hoogste eerebetijlen zijn hem ten deel gevallen: Privy C(ounselor), zoo- veel als Staatsraad in buitengewonen dienst; C.A.H. (Companion of Honour), waartoe slechts een zeer beperkt aantal aanzienlijken benoembaar is; K(ing's) C(ounsel), eenigszins vergelijkbaar met ons lidmaatschap van den Hoogen Raad; de Albert Medaille van de „Royal Society of Arts“, van het niveau van onze Koninklijke Academie van Wetenschappen.

„Slim Jannie“ hebben zijn ten opzichte van de Engelschen onverwachten tegenstanders in Zuid-Afrika den landgenoot genoemd, die zoo tijdig overstap wist te gaan op den Britschen koers en zich vervolgens, opgebouwd tot een wereldfiguur gelijk de Engelschen dat verstaan, zoo vorstelijk wist te doen beloven. Geen betere weerlegging van deze leelijke insinuatie dan zijn staat van dienst tijdens den Boerenoorlog en daarna, gelijk wij hem hierboven gaven. Hij is een kampioen van het Britsche Rijk geworden, maar tegelijk de kampioen gebleven van de Unie van Zuid-Afrika, die met hem en door hem mee gerezen is tot een aanzien en een invloed als waarvan zij vóór Smuts niet had kunnen dromen, ook al ware haar goud-exploïtatie geheel aan haar zelf overgelaten geworden. — Een even sterke weerlegging is gelegen in het feit, dat zijn eigen land en volk hem niet enkel van het eene hooge staatsambt in het andere hebben geplaatst, een menschenleven lang, maar hem ook in twee wereldoorlogen gevolgd zijn zonder aarzelen: aan den kant van het Britsche Rijk, overweldigend en doodsvijand nog maar een halve generatie geleden, en van zijn andere bondgenooten. Vooral de laatste maal viel dat lang

Veldmaarschalk Smuts, die hedenochtend op het vliegveld Valkenburg bij Den Haag aankwam, op jeugdiger leeftijd. Een Zeeuw, Boer geboren en Brit geworden; eveneens een Brit, Boer en Zeeuw gebleven, dien een Rembrandt tusschen zijn staalmeesters geschilderd zou kunnen hebben

niet gemakkelijk. Ook zonder zijn machtigen tegenstander, dr. Malan, den anti-Britschen aanvoerder der Zuid-Afrikaansche nationalist, van rechtstreeksch Duitsch handlangersdienstbetoon te beschuldigen, mag men zeggen, dat nazi-invloeden een machtige rol speelden in de Z.-Afrikaansche afzijdigheidspropaganda gedurende de gevaarlijke jaren vóór den jongsten oorlog. Wat zou het Hitler waard zijn geweest, Zuid-Afrika onzijdig te houden, om te zwijgen van het aan zijn zijde te krijgen! Rommel zou bij Alamein niet teruggeslagen zijn, als Montgomery niet op het laatste moment rond de Kaap zijn versterkingen had gekregen. En Engeland zou den duikbootoorlog niet gewonnen hebben, als Hitler ook maar heimelijk Zuid-Afrika als basis had kunnen gebruiken. „Slim Jannie“ had even goed en even tijdig als welke Britsche staatsman ook het allesbeheerschende strategisch belang van Zuid-Afrika gezien, gelegen als het is op den driesprong van de wereldoceanen. Zuid-Afrika had zijn vrijheid aan Engeland verloren, maar het had ze ook van Engeland teruggekregen. Met het Britsche Rijk vereenigd kon het de vrijheid voortaan behouden en anderen landen daarbij tot machtigen steun zijn. Dit breede wereldpolitieke inzicht was als klem in den wijsgeerig aangelegden Smuts aanwezig. Door zijn aanrakingen met de breede Engelsche bestuursmethode is het in hem tot ontwikkeling en bloei gekomen en nu deelt hij het vooral met Churchill.

Het is geen toeval, dat hun carrières vrijwel parallel loopen. Tijdens den Boerenoorlog hebben zij als felle vijanden tegenover elkaar gestaan, om sindsdien echter als het ware arm in arm het Britsche Rijk voor te staan en voor te gaan. Wat in November 1944 Churchill als oorlogvoerend Eerste Minister van Engeland nog niet zelf kon zeggen, werd — ongetwijfeld in gemeen overleg — door Smuts uitgesproken: de landen van West-Europa moeten in hun eigen belang en in dat van den toekomstigen wereldvrede een hecht „loc“ vormen rond Britannië als kern. Over Britannië als die kern wordt (voorloopig) thans minder openlijk gesproken. Maar wel voert Churchill nu ook zelf het pleit voor een — t.o.v. overig Europa niet controversieel — West-Europeesch bloc. Ook Smuts is nu weer op dat pad. Wij verwachten, dat zijn reis naar Nederland mede dienstbaar zal worden gemaakt aan de propaganda voor dit denkbeeld. Geen verwondering zal 't ons baren, indien zijn rede in de Ridderzaal veel gelijkenis zal vertoonen met Churchill's recente rede in Zürich.

Uit Britsch eigenbelang? Ongetwijfeld. Maar toch niet daarom alleen. Wel degelijk ook uit het waarachtig verlangen, het benarde Europeesche Continent met zijn staatsmanswijsheid en — ervaring bij te staan. Wel degelijk ook uit hoogere dan louter materiele motieven. Smuts' geschrift „Plans for a Better World“ (1942) komt voort uit een oprechte aankering naar bescherming en bevordering van de hoogste mensche-lijke goederen: vrede, vrijheid en recht. Hij pleitte voor en ontwierp in 1945 de préambule van het Handvest der Vereenigde Volkeren in denzelfden geest als waarin hij reeds in 1918 — '19 te Versailles ijverde voor een ideale doelstelling van den Volkenbond.

Hij is een der meest gezaghebbende mannen van de wereld, een slaas van den Nederlandschen stam en een bijzonder vriend van zijn oude stamland. Laten wij hem als zodanig eeren. Nederlands positie in de wereld is benard als velden tevoren in de geschiedenis. Wij strijden voor het behoud en de voortzetting der aloude banden met Indië: Dienen wij die met Zuid-Afrika niet te versterken? Het officieele bezoek van den Zuid-Afrikaanschen minister-president en minister van Buitenlandsche Zaken, onzen bloed- en stamverwant Smuts, is een belofte van goede kans op welslagen. Ook daarom heeten wij hem hartelijk welkom. Maar daarom niet alleen. Wij verwelkomen hem eveneens als bevorderaar van een beter vereenigd Europa en als paladijn van een wereldvrede door vrijheid en recht.

Pleidooi voor mgr. Stepinac Verdediger vraagt vrijspraak

In een pleidooi, dat bijna twee uur duurde, heeft de verdediger van Mgr. Stepinac, Politeo, die een scherpen aanval op den openbaren aanklager deed, vrijspraak gevraagd voor den aartsbischop van Zagreb.

Politeo gaf een beschrijving van zijn eerste ervaringen voor een fascistisch hof, zestien jaar geleden: „Dat was de Italiaansche manier“, zo zeide hij, „maar dat mag niet de manier zijn, waarop in Joego-Slavie wordt rechtgesproken.“

Voor de eerste maal tijdens het proces ontlokte de verdediger eenigen bijval aan de publieke tribune, toen hij zeide: „Ik zou wel eens willen zien, wie het tijdens de bezetting met succes op zou hebben kunnen nemen tegen Hitler en Mussolini, sterke mannen als zij te dien tijde waren. De grootste helden“ — aldus Politeo — „waren diegenen, die de boeschen in-trokken, maar niet ieder van ons kon dat doen.“

De verdediger voerde aan, dat Stepinac tegen de rassenvervolging had gestreden, dat hij geprotesteerd had tegen de vervolging van Serven en

Joden en herhaalde de verklaring van getuigen, dat Pavelic Mgr. Stepinac niet gunstig gezind was.

Politeo ontdekte categorisch de be-weringen, door de prosecutie ter tafel gebracht, dat de Paus de marionetten-regering had ondersteund. Het des-betreffende ongeteekende document was, volgens den verdediger ver-valscht en bovendien niet opgesteld in den daarvoor gebruikelijken stijl.

Zondag inbezitname der titelkerk

Naar onze Romeinsche correspon-dent ons meldt is kardinaal de Jong zeer verheugd, dat de San Clemente zijn titelkerk geworden is. Zijne Eminentie is in de St. Clemenskerk op Ameland gedoopt en St. Willibrordus koos na de bisschopswijding Clemens als tweede naam.

De plechtigheid van de overhan-diging van den rooden kardinaal-hoed zal Zaterdag om 9.40 uur plaats hebben. Zij zal slechts kort duren en een beperkt aantal Nederlanders zullen hierbij aanwezig zijn.

Zaterdagmiddag zal een groote ontvangst plaats hebben op het Neder-landcollege te Rome door Mgr. Dr. B. J. Eras, procurator van het Ned. Episcopaat, voor alle Nederlanders.

Zondagmiddag zal de kardinaal de titelkerk in bezit nemen en Dinsdagavond 15 Oct. zal hij uit Rome vertrekken. Als de plaatsbespreking van den trein zijn vertrek niet toelaat, zal hij waarschijnlijk nog eenige dagen in Lugano blijven.

In ieder geval kan de kardinaal tegen Zaterdag 19 Oct. in Nederland worden terugverwacht.

Grieksche burgers bewapend?

Ben ze „man van het Foreign Of-fice heeft te Londen verklaard, dat Griekenland Engeland om wapen-beleg verzocht. Deze zouden moeten dienen voor de bewapening van Grieksche burgers in hun „strijd-ogen bandieten“ in Noord-Grieken-land. Hij noemde de oprichting van hulpstrijdkrachten uit anti-commu-nistische burgers een „bijzonder maatregel tot zelfbescherming. De Engelsche regering heeft het ver-zoek nog in overweging.

Aantal doden te Apeldoorn reeds 24

Weer zijn drie slachtoffers van de vliegtuigramp te Apeldoorn over-leden, zoodat het aantal doden thans tot 24 gestegen is. Van de vier slachtoffers, die nog in het St. Liduina-siekenhuis verpleegd wor-den, is de toestand van één hoop-vel, van de anderen zorgwekkend.

De commandant gemacht Neder-land de schout-bij-nacht J. A. Gauw, heeft, vergezeld van zijn adjudant en een tegenwoordiger van den marine-luchtvaartdienst, gisteren te Apeldoorn de deelneming van de Kon. Marine betuigd aan den burge-meester van Apeldoorn, het hoofd van de getroffen school en middels den burgemeester aan de ouders van de omgekomen leerlingen. Het ligt in de bedoeling naar de begrafenis van de slachtoffers een detachement van de Kon. Marine af te vaardigen.

Van bevoerde zijde deelt men nog mede, dat de opleiding, welke de ser-geant-vlieger, die de ramp veroor-zakte, had genoten, was voltooid.

De begrafenis van de slachtoffers, omgekomen bij de vliegtuigramp te Apeldoorn, zal, voor zoover de ouders geen afwijkende wenschen hebben, gemeenschappelijk geschied-en. Twee katholieke scholieren zullen op een der katholieke kerk-hoven ter aarde worden besteld.

Vrijdagmiddag om drie uur ver-trekt de rouwtoet van de Christe-lijke H.B.S., waar de doden te vor-ren zullen worden opgebaard, naar de begraafplaats.

Koningin wijst Seyss' verzoek af

H. M. de Koningin heeft beslo-ten, het verzoek om interventie, gedaan door den verdediger van dr. Seyss-Inquart niet in overwe-ging te nemen.

Sjahrir over „grote concessies“ Indonesiërs zijn definitief tegen Rijkverband gekant

Soetan Sjahrir vertelde U.P., dat de republikeinsche regering bereid is om den Nederlanders groote con-cessies te doen en garanties te geven, in ruil voor erkenning van de onaf-hankelijkheid van Java en Sumatra.

Sjahrir zeide, dat de republikein-sche autoriteiten met de vrees, die Nederlanders en personen van andere nationaliteit inzake hun belangen koesteren, sympathiseeren. De Indone-

siërs zijn daarom bereid aan Ne-derlandsche waarnemers en adviseurs en zelfs troepen toestemming te geven gedurende een overgangperiode in Indonesië te blijven, opdat de Ne-derlanders zich er van kunnen ver-tuigen, dat de republiek op eigen beenen kan staan. Sjahrir voegde hier-aan toe, dat echter aantal en taak der Nederlandsche troepen nauwkeurig moesten worden vastgelegd in een overeenkomst met de Indonesiërs.

Generaal Smuts gearriveerd

Om ongeveer elf uur hedenmorgen is veldmaarschalk Smuts op het militaire vliegveld Valkenburg ge-land. De veldmaarschalk heeft den tocht van Parijs naar Valkenburg gemaakt in het vliegtuig, dat an-ders speciaal voor veldmaarschalk Montgomery gereserveerd is. Het vliegtuig cirkelde boven Rotterdam, alvorens de reis naar Valkenburg voort te zetten.

De hooge gast werd begroet door den kamerheer van H.M. de Koningin mr. J. H. L. J. baron Sweerts de Landas Wyborg, minister baron van Boetzelaer van Oosterhout, den Zuid-Afrikaanschen gezant in Nederland den heer Engeland, en tal van hooge autoriteiten.

Na de begroeting werden 't Engel-sche en het Zuid-Afrikaansche volks-lied ten gehore gebracht. Veldmaar-schalk Smuts inspecteerde vervol-gens een regiment luchtvaarttroepen waarna hij, voorafgegaan door motor-tuurs van de Kon. militaire mare-chaussee, na een kort oponthoud op het kasteel „Oud-Wassenaar“ te Wassenaar, naar het paleis Soestdijk vertrok om met de Koningin be-meremaal te gebruiken.

Zonder eenig ceremonieel begaf de hooge gast, die vergezeld was van zijn schoonzoon, McEldowil, zich, met zijn kleine gevolg uit de auto's in het Paleis. De veldmaarschalk was niet in uniform gekleed, daar dit te laat uit Engeland was gear-riveerd. Het werd hem per jeep na-gebracht en op het paleis heeft hij, alvorens zijn opwachting bij H. M. de Koningin te maken, zich eerst in dit uniform gestoken.

In de hal van het Paleis werd veldmaarschalk Smuts ontvangen door H. K. H. Prinses Juliana en Prins Bernhard terwijl ook de minister-president dr. L. J. M. Beel aanwezig was.

Sjahrir zeide, dat dit het belang-rijkste punt is, waarvan het succes der wapenstilstandsbesprekingen, die heden met prof. Schermhorst zullen beginnen, zal afhangen. Sjahrir zeide, dat de Indonesiërs er definitief tegen gekant zijn binnen het Neder-landsche Koninkrijk te blijven, doch bereid zijn door een verdrag een nauwe relatie voort te zetten.

Op de vraag, welke controle de Ne-derlandsche regering zou houden onder deze omstandigheden, antwoordde Sjahrir: „Wederzijdsch eigenbelang“, zou de garantie geven dat Nederlan-dsche wenschen gerespecteerd zouden worden. „De Nederlanders hebben vele kaarten in handen“, aldus Sjahrir en hij vervolgde: „Zoo weten we bijvoor-beeld dat het tot ons eigen voordeel strekt, indien Nederlandsche economi-sche investeringen hier zouden wor-den beschermd en aangemoedigd. Doch de gevoelens van het volk eischen, dat de republiek Java en Su-matra vrij van het Nederlandsche Koninkrijk zal zijn. Indien de Nederlan-ders bereid zijn deze concessie te doen, zullen zij Indonesië bereid vinden in ruil daarvoor een goeden prijs te be-talen. Indien de Nederlanders daartoe niet bereid zijn, dan zal het re-sultaat een rampepoedige koloniale oorlog of internationale interventie zijn, waaruit geen der beide zijden voordeel zal trekken.“

Groote Vier begin November bijeen?

De plaatsvervangende ministers van Buitenlandsche Zaken der Groote Vier hebben schikkingen getroffen om een bijeenkomst der Groote Vier te beleggen in de eerste week van November te New York. De ministers der Groote Vier zullen waarschijnlijk vóór Maandag zelf nog bijeenkomen om dit plan te bespreken.

Volgens de News Chronicle zou het reeds vast staan, dat Bevin 26 October a.s. naar New York zal ver-trekken.

Hij zijn aankomst op het vliegveld te Valkenburg inspecteert veldmaarschalk Smuts de eerewach

Edam te Pretoria aangekomen

De „Edam“ is gisteren om 17.20 uur te Pretoria aangekomen. De reis is voorspoedig geweest. De passagiers werden ontvangen door den Ned. gezant, dr. Ph. O. Vissers. Met de „Edam“ was o.m. een mand gele chrysanthen en een Edammer kaas verzonden, bestemd voor „oms Smuts“, de vrouw van den Zuid-Afrikaanschen premier, die ons land bezoekt.

„De Bilt“ zegt:

Verwachting tot Donderdag-avond;
 Meest waar bewinkt, vrij koud weer met plaatselijk eenige lichte regen of motregen. Matige, tijde-lijk vrij krachtige N.O. wind.
 Zon onder 18.01, maan 18.19—7.20, zon op 6.54.

Boortorens in het veen Olie uit Neerlands bodem

300 ton productie per dag

(Van onze specialen verslaggever)

Vlak en eenigszins triest schuift het Drentsche landschap voorbij de ramen van den autobus. Hier en daar staan groote stapels zwart-bruine turven langs de greppels en door de smalle kanalen worden platte schuiten voortgeduwd, gevuld met de bekende zwarte veen-aardappelen, waarvan net gezicht ons, bewoners van Noord- en Zuid-Holland, den triesten oorlogswinter '44-'45 in de herinnering terugbrengt. Zwarte rookpluimen kringelen boven de spitse schoorsteenen, getuigend van den intensieven arbeid der aardappelmeelfabrieken aan hun voet.

Bij zijn bezoek aan de delfstofbedrijven in Nederland was het in de provincie Drente de Bataafische Petroleum Maatschappij, die als gastvrouw het persgezelschap ontving. De administrateur van het Winningsbedrijf Nederland, de heer J. L. Chaillet, wees er in zijn uiteenzetting op, dat, evenals overal elders in de wereld, de oliemenschen bij het boren naar olie in Nederland van optimisme bezeten moeten zijn, hetgeen duidelijk tot uitdrukking komt in het feit, dat vanaf 1937 drie en vijftig boringen in Dfente werden gedaan, welke alle nihil opleverden. Een grondig onderzoek, met alle voorbereidingen van dien aard, neemt tientallen jaren in beslag of nuchter zakelijk uitgedrukt, de kosten bedragen zeker een honderd tot tweehonderd miljoen gulden. Oorspronkelijk werd in Coevorden geboord, doch de uitkomsten waren hier niet bemoedigend. Ten Noorden van Coevorden echter, in de omgeving van Schoonebeek, priemen de talloze boortorens zich in de wolkenlucht, zooals ze dat ongetwijfeld precies hetzelfde doen in Venezuela, Californië en Balikpapan. En er wordt olie geboord!

Wij hebben haar zien boren in de open vergaarbakken (onnodig hier op te merken, dat de materiaal-schaarste ook de B.P.M. op nijpende wijze kwelt), een teerleurige substantie, welke voor ons leken een kwalijk riekende eigenschap bezit. Oliemenschen verzekerden ons deze lucht heerlijk te vinden.

Zwaar werk

Het boren of, misschien juist gezegd, het zoeken naar olie is een zeer omslachtig werk. Een groote boorbeitel, verbonden aan een enorm lange boorpijp, wordt in den bodem gedreven, totdat men op p.l.m. 800 meter diepte olie hoopt aan te treffen. De olie bevindt zich niet als plassen in den bodem, doch is als zeer fijne druppeltjes vermengd met zand. Na het bereiken van het olieland worden buizen in den grond gebracht, aan de onderste waarvan een zeefkop is bevestigd, welke bij het oppompen der olie het zand tegenhoudt. De olie, welke aan de oppervlakte komt, is inderdaad niet direct geschikt voor verbruik. Ze moet nog een uitgebreid raffinageproces ondergaan, waartoe ze naar de oliekrakinstallatie te Pernis wordt gebracht.

De hier gewonnen olie is een zeer zware. Zij bevat een groote hoeveelheid paraffine, welke haar snel doet stollen. Zij moet derhalve voor het verpompen eerst verwarmd worden.

Olie wordt gekraakt

Het benzinepercentage is p.l.m. 7 pct., doch kan door toepassing

van het z.g. kraakproces verder opgevoerd worden. Men kon ons evenwel nog niet mededeelen, welke toepassingsmogelijkheden men in de toekomst aan deze olie zou geven.

Momenteel bevinden zich op de Schoonebeekse putten welke een dagproductie opleveren van ongeveer 300 ton. Deze productie staat nog in geenierel verhouding tot de behoefte van Nederland, die jaarlijks ruim 1 mill. ton bedraagt. In de toekomst zal de productie ongetwijfeld nog wel verder opgevoerd worden.

Boringen elders in den lande

In dit verband is het interessant te vernemen dat ook onderzoekingen werden gedaan buiten Drente, n.l. op de Zuidholl. eilanden, Terschelling en bij Ter Apel.

Voor het vervoer van de olie naar de oliehavens Pernis wordt momenteel door de spoorwegen energieker gewerkt om van de olievelde naar Nieuw-Amsterdam een zes kilometer lange spoorlijn aan te leggen. Op het olieveld zal een 600 meter lang emplacement worden aangelegd met een automatische snelweg-inrichting. De komst van de B.P.M. in Drente heeft voornamelijk onder de landelijke bevolking eenige onrust verwekt, doordat de conservatieve landbouwers slechts noode van hun land afstand doen. Langzamerhand begint echter bij hen 't besef door te dringen, dat het explooreren van olievelde Drente uit zijn isolement zal verlossen en dat het bovendien voor de jeugd een stimulans betekent om te studeeren, wil zij zich een toekomst in het oliebedrijf scheppen.

Benoeming

Bij K.B. is benoemd tot gewoon leeraar aan de rijksuniversiteit te Utrecht, om onderwijs te geven in de algemeene geologie, ir. S. G. Trooster, geoloog bij de Bataafische Petroleum-Maatschappij.

„Von Papen, Schacht en Fritzsche voor een Duitsch gerechtshof“. In den Russischen sector te Berlijn hielden 50.000 Duitschers protestdemonstraties tegen de vonnissen te Neurenberg. Borden die zij meedroegen vroegen de doodstraf voor alle beklagden. Op den achtergrond het hoofdkwartier van de Socialistische Eenheidspartij in het vroegere gebouw van de Dresder Bank

centrale verwarming defect?

Last haar metten repareren. Als U ons vandaag nog bericht, kunnen we voor snelle afwerking zorgen. De afdeling Centrale Verwarming van de Koninklijke Haardenfabriek E. M. Jaarsma is weer voor 100% capabel voor de moeilijkste opdrachten. Voor het moderniseren en zuiniger maken, zowel als voor nieuwe aanleg zijn wij geheel tot Uw dienst.

AFD. CENTRALE VERWARMING
VAN DE KON. HAARDENFABRIEK
E. M. JAARSMA
TEL. 6512 & 2950 MELVERSUM

Professor Benjamin Zwartjas

61. Ambrosius Toga was danig uit zijn humeur en hij stak dat niet onder stoelen of banken. „Ik begrijp niet, Kopij,“ zei hij tegen Dirk, die met een grooten, zwarten kater op zijn schoot in een fauteuil bij het raam zat. „Ik begrijp niet hoe u om zoolets kunt lachen!“ — De verslaggever wilde vragen of hij dan misschien had moeten huilen, maar hij bedacht zich intijds, want een rechter is per slot van rekening een rechter en een verslaggever een verslaggever. „Hoe dat zoo, edelachtbare?“ vroeg hij daarom beleefd. „Er is toch niets gebeurd?“ — „Nee, er is niets gebeurd“, gaf Ambrosius toe, „maar er had iets kunnen gebeuren. Enjin, u bent geen jurist en begrijpt zulke dingen niet.“

— „Maar ik begrijp ze wel, edelachtbare!“ verklaarde Nicolaas Goudenbies, terwijl hij zijn opschriftboekje te voorschijn haalde. „Dat beest daar, die gewetenlooze kater, heeft vijf burgers van onze goede stad belemmerd in de uitoefening van hun ambt en plicht. Daarbij komt nog, dat voor u, edelachtbare, met uw zwakke hart, de gevolgen heel ernstig hadden kunnen zijn. Het zou dwaasheid wezen, edelachtbare, om hier niet met strenge hand op te treden. Ik slinger het hier op den bon! Ik maak proces-verbaal tegen Filippus, den kater van professor Benjamin Zwartjas!“

Industrieële opleving in Limburg

Groot tekort aan werkkrachten

De Limburgsche Industrie, die mijnen op de eerste plaats, doch ook de overige nijverheid, als de keramische fabrieken van Maastricht, heeft te kampen met een tekort aan arbeidskrachten. Te Maastricht alleen vraagt men een vierduizendtal arbeiders en werkmeters, waarvan de grootste helft in de aardwerk-, porcelein- en glasfabrieken empiol kan vinden.

Waarom dit tekort te wijten? Op de eerste plaats aan het in militaire dienst treden van veel jongelui, en verder aan den zwarten handel, die nog velen in zijn greep houdt. Ook beginnen de deviezen te lokken. België kent eenzelfde tekort aan werkers; het betaalt hogere loonen, er valt te sjacheren met franken en natuurlijk ook met zekere goederen als sigaretten, tabak, enz. Dat ver-

leidt menigeen er toe daar een baan- tje te zoeken, dat gemakkelijk nog aanzienlijke bijverdiensten oplevert. Begonnen tot voor kort anders, uit onze bedrijven geraakte mijnwerkers naar de Kempen te trekken, nu schijnt men bezig te zijn met het wegronselen van bouwvakarbeiders, waaraan we zelf soo dringend behoefte hebben voor onze wederopbouw. Ook hierin schuilt een deviezenkweste. Strengere controle op het inleveren van francs door deze grensgangers schijnt het euvel wel iets te beteugelen.

Uit de streek van Vaals en Gulpen gaan er ledereen dag wel 800 over de grens, textielarbeiders, die vroeger in Aken werkten en wien de enkele textielabrieken van Vaals — gehinderd door gebrek aan materiaal — niet allemaal werk kunnen verschaffen. Deze uittocht is evenwel bonafide, daar deze vakmensen in hun bedrijf willen blijven.

Nieuwe ondernemingen

Niettegenstaande het tekort aan arbeidskrachten nemen we sedert de bevrijding uitbreiding waar in de Limburgsche Industrie, niet alleen door modernisering als b.v. van de mijnen, doch ook door vestiging van nieuwe ondernemingen.

Zoo is b.v. te Valkenburg, vlak bij het station, een fabriek van „kratercement“ ontstaan. Aangezien het hier betreft een cementsoort die niet in groote hoeveelheden gebruikt kan worden, eene die muurvast is, behoeft men voor het natuurschoon van het Geuldal niet al te bezorgd te wezen. In Venlo is een puinverwerkende industrie in wording — grondstof vindt men daar, helaas, genoeg — een bedrijf dat uit puin bouwsteen gaat fabriceren. Men noemde ons voorts nieuwe nijverheden op gebied van inblikken en verwerking van fruit, van kleine houtwaren, heeren- en damekleding, enz. Niet vergeten mag worden de vestiging, te Sittard en Roermond, van twee afdelingen der Eindhoven- sche Philipsfabrieken. Limburg, met zijn sterk toenemende bevolking, kan deze expansie alleen maar toejuichen, want er komt, na demobilisatie van leger en kwarten handel, een tijd, dat er weer ruimer aanbod van arbeidskrachten zal wezen.

Beroep van graaf Marchant verworpen

De bijzondere Raad van Cassatie te Den Haag heeft hedenmorgen uitspraak gedaan in de zaak tegen den voormalige N.S.B.-commissaris van de provincie Limburg, graaf M. de Marchant et d'Ansembourg. De Raad van Cassatie heeft soewel het beroep van den proc.-fiscaal als dat van verdachte verworpen en geen aanleiding gezien de straf, die hem door het Bijzonder Gerechtshof was opgelegd, 15 jaar gevangenisstraf, te wijzigen. De overwegingen van het vonnis waren voor verdachte niet bepaald vliend. Er werd in gezegd, dat hij uiterlijk weliswaar een belangrijk man scheen, maar dat zijn persoonlijke kwaliteiten niet toereikend waren. Door zijn weinig krachtige persoonlijkheid was hij meer een geleide, dan een leider in de N.S.B.

ZIJ BRENGEN EEN OFFER

Beantwoordt die daad met een bewijs van erkentelijkheid en stelt voor onze militairen in Indië een abonnement op DE TIJD tegen gereduceerden prijs.

per maand:
zee-mail f 1.30
lucht-mail f 2.85
per kwartaal:
zee-mail f 3.85
lucht-mail f 8.63

Ook een bijdrage, te storten op onze postrekening 22884 met vermelding „De Tijd in Indië“ is welkom.

ABONN.-EXPL.
„DE TIJD“

Eens Rome's luisterrijkste basiliek

In de nabijheid van het Colosseo, in het hart van het oude Keizerlijke Rome, ligt de kerk van Sint Clemens, een der juweelen van de Eeuwige Stad: een kerk, die in geschiedenis en in uiterlijk de gansche historie van Rome vertegenwoordigt.

Gebouwd op resten van een groot paleis uit de laatste eeuw der Republiek (tweede eeuw voor Christus), stond hier het huis waarin de H. Clemens woonde. Hij was de derde opvolger van Petrus, gekozen in het jaar 90 en in de tien jaar van zijn Pauschap vloede het bloed van ongeteelde naamloze martelaren. Tien jaren van strijd, één lange periode van angst en schuilhouden — maar ook van die trouw en die liefde, waarvan de eerste Christenen het geheim bezaten.

Het was de tijd, waarin Mithras het scheen te winnen van den Gekruisigden Jood uit Palestina, waarin wreedheid en schande schijnbaar bevestigden over vroomheid en zuiverheid. In het jaar 100 kwam het einde: het huis werd geconfisqueerd en Clemens gevangen gezet, in de kamers en salen waar eerst de Goddelijke Mysterien waren gevierd achter gesloten deuren en welbewaakte ramen, kwam nu de Mithras-dienst, Clemens

stierf den marteldood; een afschuwelijken eenzamen dood; gebonden op een anker werd hij verdronken in de Zwarte Zee.

Maar ook hier was het bloed het zaad der Kerk, want waar eerst de heidensche mode-cultus gewonnen scheen te hebben, verrees korten tijd later een kerk, gewijd aan den heiligen Martelaar-Paus. Reeds in het begin van de vierde eeuw (Hieronymus noemt haar) moet deze Clemensbasiliek een der luisterrijkste van Rome zijn geweest. En hoe belangrijk de kerk bleef, blijkt uit het feit, dat zoowel in 417 als in 499 binnen haar muren een Concilie werd gehouden. Later swijkt de historie. Wel zijn zoowel in de achtste als in het begin van de negende eeuw restauraties uitgevoerd. Een hoogtepunt in de veelbewogen geschiedenis van het toen reeds zeer oude bouwwerk volgt dan. In 807 worden de resten van den H. Clemens uit het verre land aan de Zwarte Zee, de Krim, naar Rome overgebracht door twee verereders, den H. Cyrillus en den H. Methodius.

Tweehonderd jaar later ondergaat de kerk een ingrijpende wijziging. Binnen de oude muren wordt een Conclaaf gehouden en Paus Pasqualis II (1099-1118), die toevalligerwijze

als Kardinaal de kerk, waarin hij tot Paus werd gekozen, als titel-kerk had gehad, neemt het initiatief om op de resten van de oude kerk een geheel nieuwe te bouwen. Zoo verrijst boven de eerste basiliek een tweede, ten gevolge waarvan echter de onderkerk vrijwel geheel bedolven raakte en in den

De kerk van San Clemente

loop der eeuwen in vergetelheid zonk. Latere Pausen lieten restauraties uitvoeren, zooals Sixtus V (1585-1590), terwijl nog weer later Clemens XI (1700-1721) belangrijke verfraaiingen aanbracht onder leiding van Carlo Fontana, die o.a. het plafond van het middenschip ontwierp.

De prachtige vloer is een zuiver voorbeeld van marmer-mosaiek, het z.g. coemetiek en met haar „ambon“, haar groote gedraalde kandelaber, de heerlijke altaar-afsluiting (waarop het monogram van Paus Johannes II - 532-535), alsook met haar van mozaiek glanzende absis, is de San Clemente een der heerlijkste voorbeelden van een antiek, basiliek. De onderkerk, door Paus

qualis II onder zijn nieuwbouw begraven, werd eerst weder blootgelegd in 1857, onder leiding van den Erior van de Iersche Dominicanen, die in het belendend klooster wonen en de kerk ook thans nog bedienen. Men vond onder de oude basiliek de kamers terug van het huis van Clemens, met allerwege sporen van de Mithras-dienst, waarvan de heilige ten offer viel.

Een fresco uit de vierde eeuw, in de oude kerk, beschrijft het „Wonder van St. Clemens“, een legende, waarin heel het karakter van die eerste eeuwen is terug te vinden:

Op den bodem van de Zwarte Zee, waar het lichaam van den Martelaar gebonden aan een groot scheepsanker neerkwam, verrees een kapel van wonderen schoonheid. En ieder jaar, op den sterfdag, ontstond rumoer en gerucht; dan openden zich de golven en de geloovigen kwamen tuschen de hooge waterwanden geloopten om te bidden en te zingen in het blauwe heiligdom. Maar eens gebeurde hier iets vreesselijks: een weduwe met haar soonje hadden te lang gedraaid en de golven sloeten zich en bedolven het kind; de moeder ontzwam ternauwernood. Doch toen zij het volgend jaar naar de kapel terugkeerde, vond zij haar slapend kind, dat ontwaakte als uit een langen, diepen slaap.....

De Koningin naar Limburg

H. M. de Koningin brengt morgen een bezoek aan Noord-Limburg, om zich op de hoogte te stellen van den algemeenen toestand en de omstandigheden, waarin de bevolking leeft. De Koningin zal omstreeks 10 uur to Gennep arriveeren en zich vervolgens naar Mook, Weil en Arcen bevelgen, om daarna weer over Gennep de terugreis te aanvaarden. Dit bezoek geldt als aansluiting op haar bezoek in Augustus, dat zij wegens slechte weersomstandigheden moest onderbreken.

Donkere Schoonheid

Zwart haar moet glansen. Juist daardoor krijgt het zijn geheimzinnige bekoring. Wasch daarom Uw haar nooit met seep. Zeep vormt kalkneerslag en doodt den glans. Gebruik geregeld Zwartkop Shampoo. Deze geurige, verfrischende Shampoo is volkomen seep- en alkali-vrij en bevat alles, wat Uw haar gezond en jeugdig houdt.

BLOND EN DONKER

De vraag

naar Maizena Duryea stijgt met den dag. Maar de productie is nog beperkt; er is geen grondstof genoeg.

Het oude vermaarde merk

Vraag op Uw ben Aik van de textielhaat
ADELAAR
SCHEERZEEP

Eenzaam kerkhof in de Peel

„Ongewenschte dooden” begraven

Van onzen specialen verslaggever.

De eerste 50 van de 23000 „ongewenschte dooden” zijn Dinsdag ter ruste gelegd op het grootste en eenzaamste kerkhof van Nederland, afgepaald in de Limburgsche Peel onder Venraay, bij den weg van Griensveen naar IJsselsteyn. Op dezen doodenakker worden alle Duitschers, die in Nederlandschen bodem begraven liggen, samengebracht. Begonnen is met de ont-ruiming van het Duitse gedeelte van het Militaire Kerkhof te Margraten, dat 3000 „evallenen telt; dagelijks wordt het overschot van 50 man van Margraten naar de Peel vervoerd en daar opnieuw aan den schoot der aarde toevertrouwd.

Of deze rustplaats blijvend zal zijn staat nog niet vast. Dit wordt uiteindelijk pas bepaald bij het vredesverdrag, dat zal uitmaken of de Duitse gesneuvelden al dan niet naar het vaderland worden overgebracht. In afwachting hiervan moet het aanvankelijk plan om voor deze dooden een grafveld bij Aken, dus op Duitschen bodem, in te richten, worden opgegeven. Daar de verspreide ligging der graven over het geheele land in elk geval ongewenscht wordt geacht, is nu begonnen met het samenbrengen der Duitse dooden op één terrein in de Peel, een werk, dat naar schatting anderhalf jaar in beslag zal nemen.

Nog levende haat

De oorlogsdooden van beide partijen rusten meestal op de gewone begraafplaatsen, maar in sommige streken van ons land, die korter of langer frontgebied zijn geweest, werden zij vereenigd op afzonderlijke soldatenkerkhoven, terwijl er nog tal van gevallen verspreid liggen, volgens soldatengebruik begraven daar waar zij vielen. Ofschoon men dit gebruik zou willen respecteren en de graven van geallieerde gesneuvelden overal met liefde en zorg worden omringd, is deze situatie vaak onhoudbaar. In het bijzonder klemt dit voor de Duitse graven, her en der in het voormalige oorlogsterrein. Zoo zagen wij in de Peel een Engelsch soldatengraf, pal onder de vensters van de dorpschool in de Rips, door de jeugd keurig onderhouden. Maar ginds op een boerenhof „lag een Mol” en ook „erfgen in dat boschje”, zoo vertelde men ons. De haat, nog levend, spaart de dooden niet. Daarom en om nog andere redenen, van hygiënischen en practischen aard, is het wenschelijk

De instelling van een Ziekenfondsraad

Aan de Memorie van Toelichting van den minister van Sociale Zaken, betreffende het wetsontwerp „Instelling van een ziekenfondsraad”, is het volgende ontleend:
De figuur van den commissaris, belast met het toezicht op de ziekenfondsen en den Raad van Blijstand, wil de minister vervangen zien door een door de Kroon te benoemen college van toezicht op de ziekenfondsen, een Ziekenfondsraad. Op dezen raad zullen de meeste, thans aan den commissaris toekomende, bevoegdheden overgaan. Een zeer belangrijk onderdeel van de taak van den Ziekenfondsraad zal zijn, naast het uitvoeren van toezicht op de ziekenfondsen, het geven van adviezen bij de voorbereiding van alle ontwerpen van wetgevinge aard, welke het ziekenfondswezen betreffen. In de M. v. T. lezen wij nog, dat het ziekenfondsbesluit binnenkort door een ziekenfondswet vervaangen zal moeten worden.

Beoordeelingscommissie voor de Matthäus Passion

De heer A. van der Horst heeft gemeend om principiële redenen te moeten afzien van de hem toegedachte plaats in de commissie, welke de door Jan Engelman in opdracht van den minister van O., K. en W. te maken vertaling van den tekst der Matthäus Passion zal beoordeelen. De minister van O., K. en W. heeft thans den heer H. Andriessen, directeur van het Utrechtsche Toonkunst-Conservatorium, bereid gevonden met prof. dr. G. van der Leeuw en dr. K. Heeroma in deze commissie zitting te nemen.
Men zal zich herinneren, dat de aan Jan Engelman verstrekte opdracht ten doel heeft de Matthäus Passion, die gemeentlijk als een concertwerk wordt uitgevoerd, wederom als een liturgisch werk in de kerken te doen klinken en de mogelijkheid te scheppen, dat althans de koralen, gelijk in de bedoeling van den componist, door de gemeente in de eigen taal worden medegezongen.

Over 2 golven

DONDERDAG HOORT U:
HILVERSUM I - 301 M. — 7.30 Gram. 11.15 Lyra-trio. 12.00 Mirotra. 12.35 Papavers. 13.15 Skymasters. 14.20 Vera Spring, zang. 15.20 Aeolian Sextett. 17.35 The Romancers. 18.15 Pierre Pella. 19.05 Sport. 19.20 Volksmuziek. 20.15 Concertgebouw. 20.55 Nona-Septett. 21.25 „De Magnolia”. 22.15 Melodieën. 23.15 Gram.
HILVERSUM II - 415 M. — 7.45 Gram. 12.03 Johan van der Molen. zang. 12.30 Lunchconcert. 13.15 Zuid-Afrikaansch progr. 14.00 Stal-muziek. 14.40 Causerie. 15.00 Strijk-kwartet. 16.45 Zang. 17.15 Gram. 18.00 Vedelaars. 19.15 Lea. 19.30 Zangduetten. 21.45 Gerry Schurmann, piano. 22.30 Gram. 23.00 Beethoven-Cyclus. 23.30 Gram.

Tijdspiegel

Over fondsen

Den hemel zij dank bezitten wij geen fondsen. Amerikaanse noch andere. U kunt dat niet geloovent — dat wij daar den hemel voordanken; dat wij geen fondsen bezitten, neemt u natuurlijk direct aan — toch is het zoo. Wat van alle bezit geldt, geldt van fondsen wel heel bijzonder: je hebt er alleen maar last en zorg van. De bezitloze mensch is de gelukkigste mensch. Ons ideaal is het, alles, wat wij bezitten, in een rugzak te kunnen pakken. Dan en dan alleen bezitten wij de heele wereld. Maar wat van fondsen heel bijzonder geldt, geldt van Amerikaanse fondsen het allerbijzonderst. Wij kregen heel toevallig een „gids” voor deze fondsen onder de oogen en zijn er, leergierig als wij zijn, in gaan lezen. Toen hebben wij ontdekt, dat, als je 'n bepaald iets met je Amerikaanse fondsen wilt doen — wat dat precies was, we hebben niet begrepen — je eerst met een formulier C/A 7 in het reine moet zien te komen, uit welks bepaling sub IV wij citeeren:

„dat, indien het gestelde sub IIa of b het geval is, de sub I vermelde eigenaar op 10 Mei 1940, indien het gestelde sub IIc het geval is, de eigenaar op 10 Mei 1940 op dien datum of de erflater op het tijdstip, waarop hij door verkrijging in regelmatig beursverkeer eigenaar werd, en de sub I vermelde eigenaar op het tijdstip, waarop hij eigenaar werd, — indien het gestelde sub IIc het geval is, de sub I vermelde eigenaar op het tijdstip, waarop hij eigenaar werd, behoorde tot een der sub III vermelde categorieën, c.g. met dien verstande, dat hetgeen aldaar sub IIIc omtrent de uitsluitend gerechtigden gesteld is op het in deze clausule bedoelde tijdstip het geval was....”

Dat schijnt Liefstick zoo in elkaar te hebben gedraaid. Alles, wat die man doet, is toch telkens weer zoo eenvoudig als het ei van Liefstick.

Prins Bernhard Zwanenbroeder

Te 's-Hertogenbosch zal 31 Oct. een zeer bijzondere plechtigheid plaats hebben. Z.K.H. Prins Bernhard zal dien dag geïnstalleerd worden als Zwanenbroeder van de Illustere Lieve Vrouwenbroederschap, een broederschap, welke dateert van het jaar 1318. De titel Zwanenbroeder kan maximaal aan slechts vier vorstelijke personen verleend worden.

De oud-Spanje-strijders

Blijkens het voorloopig verslag der Tweede Kamer betreffende het wetsontwerp voor naturalisatie van twintig personen, oud-Spanje-strijders, betwistelden sommige leden het of de goede vaderlandsche houding tijdens de bezetting van de meeste voorgedragenen inderdaad voortsproot uit vaderlandsche motieven. Zij meenden dat hun goede gedrag in de eerste plaats moet worden gezocht in motieven van ideologische aard, n.l. afkeer van het fascisme. Zullen deze menachen trouw blijven aan het vaderland, indien in het internationale politieke spel de kaarten anders zouden komen te liggen? Zij hadden ernstig bezwaar tegen kosteloze naturalisatie, in tegenstelling tot die van anderen, die door dezelfde overtreding hun nationaliteit hebben verloren.
Verschiedene andere leden hadden met instemming van het wetsontwerp kennis genompen.

c. dat deze afzonderlijke graven worden geruimd en wat de Duitschers betreft alle graven, waar ook in Nederland.

Deze zware taak is in eerste instantie opgedragen aan het peleton Eindhoven van den Identificatie- en Bergingsdienst, welke overigens is belast met het opsporen en identificeren van gevallen ondergrondse strijders. De staf van technici staat onder bevel van kapitein J. C. Boomer, die voor het graafwerk de beschikking heeft over 63 Duitse krijgsgevangenen, bewaakt door 63 manschappen van de Grenswacht.

Allen zijn ondergebracht in een oud werkverschaffingskamp onder IJsselsteyn in de Peel, thans militair kamp A, dat zeer primitief is en waar zelfs telefoon en een cantine voor de manschappen ontbreken. En dat op zoo grooten afstand van de bewoonde wereld, zonder eenig communicatiemiddel en het meest nabij gelegen station meer dan een uur verwijderd.

Kruis in de heide

Niet ver van het kamp verheft zich midden in de heide een ruwruiter kruis. Dit is het hart van de wordende begraafplaats, die in acht vakken van 125x125 meter is verdeeld. Amerikaanse bulldozers hebben moelzaam een plattegrond van wegen in de heide gemarkeerd. Bij den ingang, aangeduid door twee houten palen met kruisen, spitte de nog bloedjonge Duitse krijgsgevangenen den taaien Peelgrond open, 'n gele breuk in de ruige aardokst, wijd en eenzaam en onzegbaar triest onder de lage herfstlicht. In kisten zijn de dooden gebracht, in canvas gewikkeld worden de stoffelijke resten opnieuw ter ruste gelegd. Het terrein is licht geacidenteerd, zoodat straks een golvend veld van witte kruisen zal zijn verstand in de grauwe onduidelijkheid van de Peel: het grootste en eenzaamste kerkhof van Nederland, dat van de „ongewenschte dooden”.

Katholieke padvinderij

Bij het bezoek van Lady Baden Powell aan ons land was door het hoofdkwartier der Gidsenbeweging in Nederland de R.K. meisjespadvinderij verboden, dat gidsen deelnamen aan de vlaggenparades ter eere van de hooge Britsche gast. De gidsen uit 't district Nijmegen stonden zich weinig aan dit verbod en verschenen toch op de vlaggenparade. Zij hebben het daarbij niet gelaten en nu een protestschrijven gericht aan het Nationaal Hoofdkwartier Gidsen, waarin zij hun groote teleurstelling uitspreken over dit verbod. Zij wijzen op de groote verdiensten van Lady Baden Powell in het belang van de meisjesjeugd over heel de wereld, zonder onderscheid te maken tusschen ras, stand en godsdienst.
Er bestaat reeds langer een verschil van opvatting over het streven der Kath. vrouwelijke padvinderij tusschen het district Nijmegen en het Nat. Hoofdkwartier.

Gevallen voor het vaderland

De Regering maakt bekend, dat tot haar leedwezen in de afgelopen week het navolgende verlies is gerapporteerd: K.N.I.L.: soldaat M. Vaas uit Rotterdam, gesneuveld op 18 Aug.

Op een landelijke bijeenkomst in den Haagschen Dierenkult op 15 Oct. zullen de moeilijkheden worden besproken, waarmede de detailhandel in tabaksfabrikaten thans te kampen heeft, en tevens de mogelijkheden worden behandeld, om te komen tot een economisch herstel van dezen bedrijfstak.

's Lands kroniek

De bedrijfspsycholoog op den kansel — „We do not come again”. Vreemdelingen en tabaksbonnen — Een grenscorrectie, waar alles vóór is

Prof. Carrard, de bekende Zwitsersche bedrijfspsycholoog, zou spreken in Krasnapolsky, maar de portier van dit vermaard hotel verwees ons naar de vlakbij gelegen Oude Kerk. Men leest daar, geschreven in gouden letters: „t Misbruyck in Gode's Kerck aliengskens ingebracht, is hier weer afgedaen in 't jaer seventich acht”. Je verbaast je dan als katholiek niet, dat het er als goed gebruik schijnt te gelden, er spreekbeurten te laten houden over profane onderwerpen, zooals je veronderstelt, dat de bedrijfspsychologie en psychotechniek zijn. „En er is misschien iets voor te zeggen”, dachten wij, „om wanneer het menschedom uit de kerk wegblijft, omdat het nog maar in de economie geloofd, de economie in de Kerk te halen”. Wat overigens niet betekende, dat wij allen of ook maar het meerendeel van hen, die daar waren gezeten, aan den voet van den kansel om het woord van professor Carrard te aanhooren, als aanbidders van het gouden kalf beschouwden. Toen sprak dan professor Carrard en toen bleek zijn bedrijfspsychologische boodschap in haar laatste en beslissende argument geen andere te zijn dan de Christelijke der naastenliefde, welke deugd, aldus betoogde hij, ook een aard der verhoudingen moet bepalen in de bedrijven, waar zij den klassenstrijd, die uiting van het egoïsme van de collectiviteiten der werknemers en werkgevers, moet uitbannen. Hij staat daar op den kansel, dat de bedrijfspsycholoog, en hij plaat rustig en met een gemoedelijken humor, waarvoor zijn met Zwitsersche accent, uitgesproken Duitsch speciaal

gecreëerd zou kunnen zijn is er iets bijzonders aan? Ja, dat hij dat daar allemaal staat te vertellen op een kansel in een kerk. Maar terwijl hij verder spreekt, wordt dit juist het enige, dat niet bijzonder is. Er vindt het heel bijzondere plaats, dat een bedrijfspsycholoog en psychotechnicus zich, zonder er een oogenblik zijn bedaardheid en humor bij te verliezen, ontpopt als een apostel.

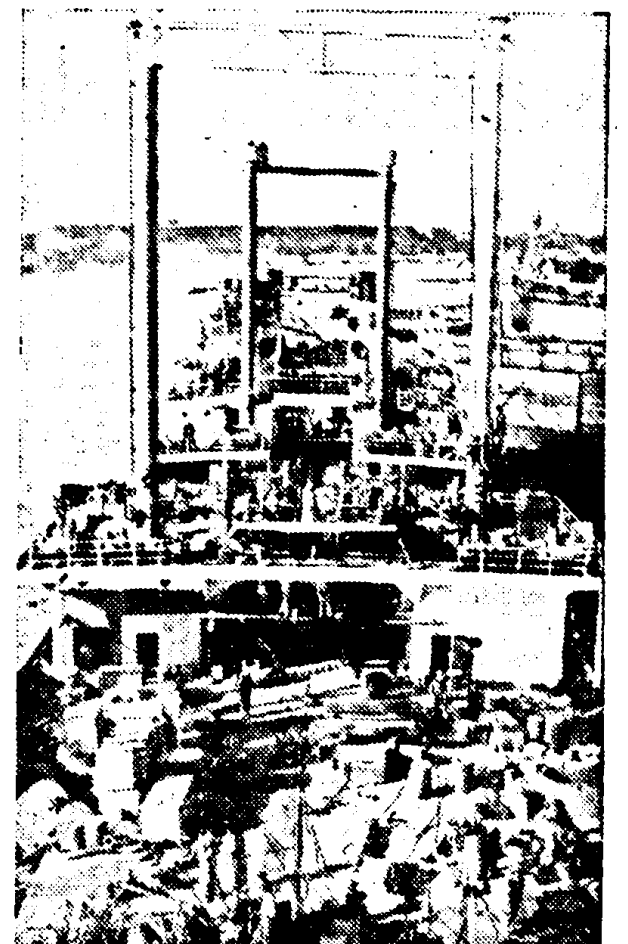
Ja, laat men, nu het menschedom wegblijft uit de kerk, omdat het nog maar in de economie geloofd, de economie in de kerk halen. Maar dan moet men er over spreken als prof. Carrard.

Er is een prentbriefkaart op de redactie bezorgd. Een vrij zeldzaam verachtnsel, dat doorgaans alleen in ge vacante pleegt voor te komen, als reizende collega's somnig groeten sturen uit verre gende verre steden.

„If a foreigner comes to Holland”, schreef hij, „he cannot buy tobacco in any form, without coupons and the coupons are nowhere obtainable. Why is this? So we do not come again.” („Waarom kan een vreemdeling in Holland geen tabak zonder bon kopen? En waarom zijn nergens die bonnen verkrijgbaar? Op deze manier komen we niet terug”).
Je schrikt even als je zo iets leest, denkt terug aan de dagen van de

Het uur, waarop Nederlandsche walvischvaarders „Willem Barentsz” naar de Zuidelijke IJzee zal vertrekken, nadert langzamerhand. Het is de vroegere Noorsche tankboot „Pegasus”, die bij de „Amsterdamsche Droogdokmij.” werd omgebouwd tot de drijvende traanfabriek, die voor het eerst na tachtig jaar de Nederlanders weer ter walvischvangst zal voeren. Men koestert er groote verwachtingen van. Reeds in het tweede of derde seizoen zou de productie voldoende zijn om in de Nederlandsche behoeften te voorzien en op den duur zou men zelfs een overschot verkrijgen dat dan voor uitvoer in aanmerking komt.

De eigenlijke vangst geschiedt door de acht walvischjagers, die de „Willem Barentsz” zullen begeleiden. Hebben de harpoenters den walvischgedood dan haalt de „Barentsz” het drijvende karkas op. Via een gat in den achtersteven wordt het aan boord geheschen. De traan wordt in groote tanks opgeslagen en het vleesch — tot nu toe alleen in consumptie bij de Japan-

ners — zal worden bevoerd en in Nederland in distributie worden gebracht. De „Willem Barentsz” nadert nu haar voltooiing.

Italiaansche koloniën onder trusteeship van de U.N.O.?

Kalm verloop der plenaire zittingen te Parijs

(Telefonisch van onzen Parijschen correspondent)

Gisteren was het voor het eerst de beurt van de Russische delegatie om de plenaire zittingen van de Vredesconferentie te Parijs te presideeren en zoo zag men Molotov op het voorzittersgestoelte tronen, overigens zonder eenig vertoof van majesteit. Te zijner eere werden de redevoeringen het eerst in het Russisch vertaald. Waar de zittingen tot dusver volkomen onbewogen verlopen, heeft de Rus nog geen gelegenheid gehad te bewijzen, wat hij in zijn voorzittersfunctie waard is. De eene hartstochtelijke voorlezen redevoering volgt op de andere en zij worden zonder zichtbare belangstelling aanhoord; zonder de reactie van ook maar een gebaar uit te lokken. Alle punten van discussie schijnen werkelijk doodgepraat te zijn. Iets nieuws wordt niet meer naar voren gebracht.

Ten aanzien van de kwestie der toekomst van de Italiaansche koloniën wees Bevin op het door de Britsche oorlogvoering in de Oost-Middellandsche Zee verworven recht, dat bij de regelingen ten volle met de belangen der Britsche veiligheid rekening zal worden gehouden.
In dit verband herinnerde hij aan de den Senouati van Cyrenaica gedane belofte, dat deze volkstem nooit meer onder Italiaansche bestuur zou terugkeren. Dit Engelsche standpunt kan men als een duidelijk voorbehoud in verband brengen met het Fransche standpunt, door Bidault nog eens naar voren gebracht, n.l. dat aan het nieuwe Italië binnen het kader van de UNO een nieuwe kans behoort te worden gegeven in zijn overzeesche gebied.
Bidault's redevoering was over het algemeen van een opvallend welwil-

lenden toon jegens de Latijnsche zusterstatie. Voor het eerst in de geschiedenis bevond Italië zich op een vredesconferentie in het kamp van Frankrijks ex-tegenstanders: een tegennatuurlijke situatie, die het gevolg was van een tegennatuurlijken oorlog. Bidault deed een beroep op de Joegoslavische delegatie om de voordeelen te erkennen, welke de regeling van het statuut van Triest volgens 't Fransche voorstel J.-Slavisch toekent en wees op de offers, die deze zelfde regeling aan Italië oplegde. „Er is”, aldus Bidault, „een soort politieke rechtvaardigheid, die daarin bestaat, dat onvermijdelijke ontevredenheid op billijke wijze over de betrokkenen wordt verdeeld.”
Bidault's redevoering bevatte de zelfverzekerde soliditeit, welke men tot dusverre in de Fransche verklaringen had gemist.

Idee-fixe

Helass is de Joego-Slavische delegatie volkomen koud gebleven voor de tot haar gerichte beroepen van verzoenlijkheid. Volgens Kardelj schijnt de geschiedenis van alle diplomatieke conferenties vanaf het Congres van Wenen tot nu toe één groote samenzwering te zijn van het Westen eerst tegen de bevrijding en vervolgens tegen de eenmaking der Joego-Slaven. Zowel de „Fransche lijn”, die men wil trekken tusschen het grondgebied van Joego-Slavië in Italië, als het Fransche voorstel nopens het statuut van Triest zijn hiervan, volgens den Joego-Slaaf, het jongste bewijs. Dat hij de conferentie beschreef als overheerscht door een brutale atmosfeer van dictaat tegenover Joego-Slavië, was slechts een der vele onvriendelikheden, waarmede hij de meerderheid zijner, mede-delegaties overstepte. Ook nu weer heeft Kardelj herhaald, dat zijn land het vredesverdrag met Italië niet zal onderteekenen, zoolang de grensaftakening, zooals uitgewerkt door de Groote Vier, gehandhaafd blijft.

Wereldnieuws

Bij onlusten in Korea zouden elf personen zijn dood. De Amerikaanse militaire autoriteiten zeggen, dat „geïmporteerde agitators” de schuld dragen van de vele daden van geweld, welke den laatsten tijd in het zuidelijk deel van dit schiereiland plaats vinden.

In Palestina is de terroristische actie weer opgeleefd. De wegen in de buurt van Jerusalem worden onveilig gemaakt door mijnen.

De Amerikaanse legerautoriteiten willen een groep superforten een reis rond de wereld laten maken om de technische problemen te bestudeeren, welke zich voordoen bij de vlucht van groote vliegtuigen op groote afstanden.

Een Brit'sh militair vliegtuig is ten Noorden van Penang aan de kust van Malakka neergestort. Een en twintig personen werden dood. Het toestel was op weg naar Engeland.

Van 21 tot 26 October zal het internationale verbond van vereenigingen van schrijvers en componisten te Washington vergaderen.

Het lijk van den Engelschen vlieger, De Havilland, die verongelukt met „The Swallow” tijdens een proefvlucht, waarin hij een snelheid ontwikkelde van meer dan duizend kilometer per uur, is aangespoeld.

Het hoofd van de opstandige Kasjkastam in Z.-Iran, Nasser, heeft zich lereid verklaard nieuwe onderhandelingen te openen met de centrale regering. De vijandelijkheden zijn gestaakt.

Het Amerikaanse militair bestuur in Berlijn heeft de Duitse medic opgeroepen een gezamenlijke campagne te ondernemen tegen de onrustwekkend hoogste cijfers van gevallen van tuberculose.

Kardinaal Garrade y Garcia, aartsbischop van Granada, die tijdens het jongste consistorie tot het kardinaat werd verheven, is op 74-jarigen leeftijd aldaar overleden.

Muzikale wereld herdenkt Bruckner

Overbrugging via César Franck

Op den vijftigsten verjaardag van Anton Bruckner's overlijden op 11 October a.s. herdenkt de muzikale wereld een der reuzen uit het rijk der toonkunst, de laatste groote figuur uit die aan meer dan levensgroote figuren overrijke negentiende eeuw. Doch het is slechts een gedeelte van de muzikale wereld, die hem herdenken zal. Voor een ander gedeelte betekent hij nog altijd niets. In Weenen heeft Bruckner's kunst, na moelzamen strijd tegen de miskenning, den hoon en de samenzwering van het stilzwijgen tegen het einde van zijn leven een begin van erkenning gevonden en van lieverlede heeft zij zich door de Duitsche landen verbreid en zoo diep wortel geschoten, dat zij er een gelijke waarde is geworden van denzelfden rang als de kunst van Brahms, Schubert, Beethoven en Haydn. In ons land is zij — ietwat later, want Mahler was hier langen tijd te luider — tot diezelfde rangorde verheven. Buiten dit gebied is Bruckner nog een obscure componist, van wiens muziek men zich afwendt nog voor men haar gehoord heeft. In Engeland wordt hij niet uitgevoerd, in de Scandinavische landen waagt geen Duitsche of Nederlandsche gastdirigent hem te spelen. In Frankrijk staat men met ijskoude onverschilligheid tegenover hem en wie meenen mocht dit te verklaren uit het oer-Duitsche wezen van Bruckner's muziek, oordeelde niet te snel. Men zweept in Frankrijk nog met Wagner en adoreert er Schumann en Brahms. Pas onlangs is er voor het eerst een monografie, aan Bruckner gewijd, verschenen. (Armand Machabey: „La vie et l'oeuvre d'Anton Bruckner. Calmann-Lévy, Paris). De auteur maakt zich geenszins de illusie, dat zijn boek veel zal bijdragen tot de daadwerkelijke beoefening van deze kunst. Het verheft nochtans zijn vermanende en verklarende stem. Zal er in Frankrijk eenige beweging ten goede komen?

Overeenkomst tusschen Franck en Bruckner

Dit misverstaan van Bruckner speciaal in Frankrijk is merkwaardig genoeg, want hoe gemakkelijk kon men de overbrugging naar hem vinden via César Franck, wiens muziek meer dan één karakteristiek trek met die van Bruckner gemeen heeft. Die overeenkomst is vaker opgemerkt. Men heeft Franck wel genoemd den Franschen Bruckner. Machabey herinnert eraan, als hij wijst op den cyclischen bouw, die voor de architectuur van beider instrumentaal oeuvre kenmerkend is, zij het dat Franck daarmede verder gegaan is dan Bruckner. En behalve dit architectonisch beginsel wijkt Machabey een nog veel wezenlijker overeenkomst aan in den bouw van de melodie zelve, in beider voorliefde voor het gebruik van kleine seconden, van kleine tertsen en verminderde declamen en kwarten, die het aansijn schenken aan dat met nerveuze gevoeligheid geladen melodie-type, waarin beide meesters elkaander inderdaad verwant lijken.

Buiten deze strikt materieel muzikale gelijkenis om, zijn er nog meer geestelijke punten van overeenstemming. Beide meesters staan daar als late erigenamen van een groote muziekcultuur in een periode, die een toppunt heeft bereikt, onmiddellijk aan den rand van een kentering, die allereerst de ontbinding zal brengen van den stijl, welke hier zijn uitbloei beleefde. Bij Franck kondigt de moderne tijd zich al veel sterker aan dan bij Bruckner in zijn onrustige chromatiek, in de smartelijke verscheurdheid van zijn muzikale taal, in zijn moelzaam en niet altijd geheel geslaagd pogen om een architectonisch equilibre te vinden, maar ook bij Bruckner zijn de kiemen van de nieuwe evolutie menigvuldiger dan men bij oppervlakkige kennisgeving met die doorgaans in bovenaardsche rust optornende symphonische massieven wel denkt.

Beiden, Franck en Bruckner, staan in hun tijd als ware christenen, orthodox en vroom, kunstenaars, wier muzikale taal bezield is van een hoog ethos.

Bruckner's ethos

Dat ethos van Bruckner's muziek — zijn Duitsche commentatoren hebben er boeken over vol geschreven en zij hebben zijn misen en zijn kleine koorwerken, maar bovenal zijn negental symphonieën altijd weer verklaard als de mystie-

ke kampplaats tusschen bovennatuur en natuur, tusschen genade en demonische drift, waarbij altijd weer de bovennatuur den strijd wint met een in schouwende vervoering gegeven bevestiging van de leidende gedachte, welke ledere symphonie beheerscht. Deze exegese, zoo abstract en algemeen als ze gehouden is, is zeker niet schadelijk voor het goed begrip van Bruckner's symphonische kunst, mits men haar niet zoo verstaat, dat alles wat er gebeurt in zulk een symphonie de schildering in tonen van dit programma is. Bruckner's symphonieën behoren tot de orde van de absolute muziek, waar geen enkel program bij paat en zeker niet een zoo kinderlijk program als de componist zelf achteraf wel eens in onhandige bewoordingen heeft gegeven bij zijn „Vierde“. Doch ook de boven aangehaalde verklaring, die in Bruckner's symphonieën de uiting ziet van een verheven proces in de diepste geheimen van het leven der ziel, is slechts een willekeurige aanpassing van de onverwoordbare taal der muziek aan de alledaagsche spreektaal. Zoekt men naar een parallel om zijn gewaarwordingen uit te drukken, die men bij het aanhooren heeft ondergaan, dan kan zij diensten bewijzen. Doch nuttig is het om zich voor oogen te houden, dat zij geenszins per se noodig is om de pracht van deze muziek te verstaan. Machabey zegt in zijn boven aangehaald boek, typerend tevens voor de exacte hedendaagsche Fransche musicologie, dat het hem verkijslijker lijkt in Bruckner's symphonie niets anders

te zien, dan een „muzikaal bouwwerk, overeind gehouden door zijn eigen sonore structuur en volgens zijn geheel eenige specifieke logica“.

Het is misschien niet de geheele Bruckner, dien men met deze visie omvat, doch het is wel het wezenlijke van den musicus, die Bruckner is. Elk van zijn werken is niets anders dan muziek, en elk werk heeft hij verstaan als een offer aan God, ook al was het dat dramatische sornbere eerste deel van de Achtste symphonie, dat ontstellend bewijst hoe het er ook uit kon zien in den geest van dezen kunstenaar, die „seelig im Glauben“ was. Doch zijn pretentie is geen andere geweest dan muziek te scheppen. Voortkomend uit een geest en een natuur als die van Bruckner is het verklaarbaar, dat zij onophoudelijk getuigt van een eerbied afdwingende kracht en een bezieldheid, die uit dezelfde ongekende diepten lijkt op te wellen, die ons ook in Bach van huijvering vervult. En natuurlijk vertoonen deze symphonieën in hun klank, in hun bewogenheid zoo goed als in hun bijna stereotiepe grondplan, de uiting van een geestesgesteldheid, die bij hun ma'z aanwezig was, de onwankelbare overtuiging, die in het „non confundar in aeternum“ voor alle eeuwen ligt besloten. Bij geen componist lijkt de relatie tusschen ziel en werk zoo duidelijk als bij Bruckner, bij geen ook is zij meer onbewust en onbedoeld aanwezig. Bruckner's muziek is in haar wezen niets anders dan de hoogste en de schoonste bezieldde kunstvaardigheid, die men het best verstaat naarmate men er beter in slaagt zich onvankelijk te maken voor haar materiele klank.

LEO HANEKROOT

„Après de ma blonde“

Een ernstig blijspel te Parijs, dat begint bij het einde en eindigt bij het begin, en waarbij als de hoeden afgaan het doek opgaat.

(Van onzen Parijschen corresp.)

Wier zooveel Parijsche dames dragen hoeden, dat de ouvreuses van het theater niet overbodig, vóór den aanvang der voorstelling langs de rijen gaan met een vriendelijk waarschuwend „Vos chapeaux, mesdames!“ De dames hebben dan reeds voldoende minuten met deze jongste creaties der Parijsche modistes op gezeten om de stille bewondering, afgunst of spottucht harer omgeving te hebben kunnen opwekken. En af gaan de hoeden. Bij den achterbuurman van de eene of de andere komt misschien de gedachte op, hoe prettig het zou zijn, wanneer de dames ook haar haar konden afnemen maar hij ziet ongetwijfeld in dat dit te veel verlangd is.

Wanneer de hoeden af zijn gaat het doek op; ditmaal in het Théâtre de la Michodière — een van het genre „boulevard-theaters“ — voor Marcel Achard's laatste stuk „Après de ma blonde“ een blijspel in vijf bedrijven; een ernstig blijspel, hoewel de titel een frivoliteit mocht doen verwachten. Ik weet niet meer, welke Parijsche tooneelrecensent van Achard heeft geschreven, dat deze theater-auteur blijkbaar voor niets zoo beducht is als voor de mogelijkheid, dat hij zich ook maar een minuut lang in de buurt van het vervelend zijn zou ophouden. Indien het juist is, dat Achard zich inspannt om dit kwaad te vermijden, kan men zeggen dat hij in „Après de ma blonde“ daarin voortreffelijk is geslaagd en dat zonder „iedereen prijs“ te betalen. Niet alleen is het kwaad ten volle vermeden, maar van de inspanning daartoe wordt de toeschouwer-toelusteraar bovendien niets ge-waar.

Van achter naar voren

De originaliteit van opzet van het stuk blijkt hieruit, dat het eerste bedrijf speelt in 1939 en het vijfde in 1889. Dus een van achteren naar voren geschreven en gespeeld spel, een flauwe en goedkope aardigheid? Geenszins; de vondst is goed en de opzet volkomen verantwoord.

Uitgangspunt is het gouden huwelijksfeest, dat wij in het eerste bedrijf Emilie en Toussaint Lesparre, omgeven van hun kinderen, schoonen en kleinkinderen, zien vieren; zij vieren vijftig jaar huwelijksgeeluk. Er steekt misschien eenig cynisme in de gedachte, dat in onzen tijd een der-

gelijke gebeurtenis zoo curieus is, dat zij alle aanleiding biedt er de geschiedenis van te beschrijven; maar de beschrijving, die Achard geeft is zoo'n allerbeminlijkst en vluchtend geheel van geest, spitsheid, gevoel en simpele wijsheid, dat men voor dit cynisme dankbaar wordt. „Après de ma blonde“ is dan op de eerste plaats de geschiedenis, waarvan de vertelling heel logisch begint bij het einde en eindigt bij het begin, van een geslaagde groote liefde en van de crises, welke zij heeft moeten overwinnen om tot haar apotheose te geraken. In December 1920 (L' amour contre le plaisir) behaalt deze liefde een overwinning als de voor den naderenden ouderdom zich niet gewonnen willende geven Lesparre onder de bekoring is geraakt van een jeugdig, eenigszins uitdagend persoon; in September 1918 wanneer Lesparre zich in de loopgraven bevindt en in lang niet van zich heeft laten hooren, bewijst de eenzaamheid aan zijn echtgenoot en haar familie, hoe groot haar liefde is (L' amour contre l'absence); in Juli 1900 (L' amour contre l'amour) verdwijnt op tragische wijze in het niet de ijverzuchtige liefde, waarvan Emilie in het pas ontwaakte hart van Toussaint's jeugdigen broer 't voorwerp is.

Geen cent van mij

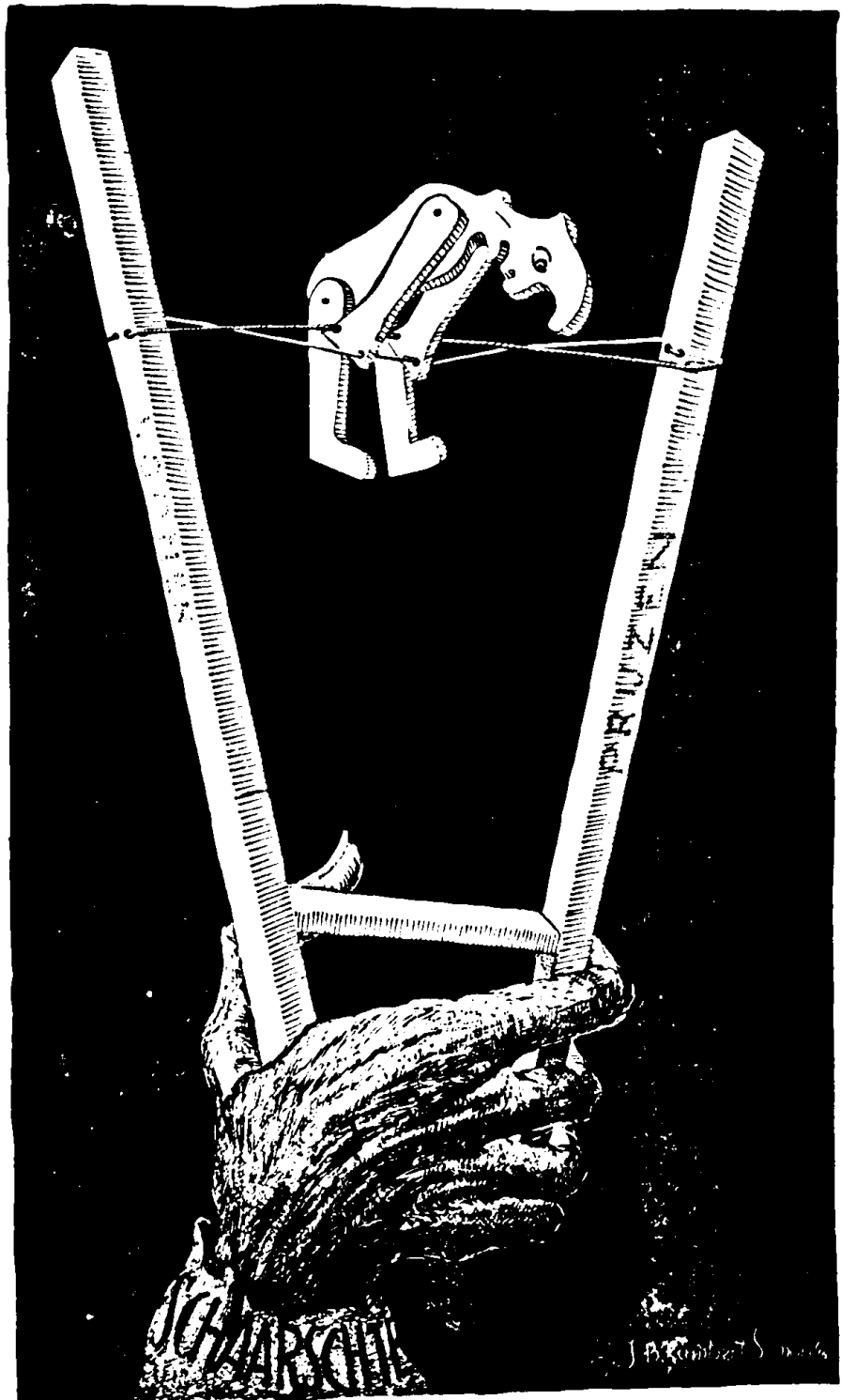
In het laatste bedrijf, dat op Nieuwjaarsdag van het jaar 1890 speelt, maakt Toussaint Lesparre de definitieve verovering van Emilie Ardouin, ondanks het verzet van den alleraardigst te keer gaanden papa Ardouin („er komt geen cent van mij“ enz.), wiens vaderlijke liefde voor zijn dochter en burgerlijke opvatting, hem niet kunnen doen verzoeken met het vooruitzicht, dat Emilie een weliswaar intelligenten en naarstigen, evenwel onbemiddelden man wil trouwen; hetgeen in zijn oogen slechts zootsits belooft als nuits de bonheur“ en „jours de misère“.

Welbeschouwd zijn al de hier vermelde hoofd- en onvermeld gebleven bijkomstige gegevens van „Après de ma blonde“ van vrij alledaagschen aard in het leven en de geschiedenis van een Fransche burgerfamilie. Bovendien sluit de originele opzet van het stuk uit, dat het gedragen zou kunnen worden door iets, wat op een werkelijke intrigue of op een opklimming naar 'n climax lijkt. Maar ieder der episodes op zich is technisch knap in elkaar gezet; en de gegevens zijn zooals wij reeds aanstipten, uitgewerkt met dien rijkdom van phantasia, levendigheid lijnen spot, gevoel en zonnigen geest, waarin geen schrijver in Frankrijk Achard thans overtreft of misschien zelfs maar evenaart. Met weinig doet hij veel. En wat een spelmatigheid biedt dit stuk met zijn veelheid van raak getypeerde personages en vooral met de voortdurende verjonging van de hoofdpersonen, in voor ons voortdurende verouderende aankleding en denkbeelden! Het is alles bij elkaar een specimen van gul exuberant theater, dat wij in Nederland een even gelukkige vertolking toewensen als hier ervan gegeven wordt door Yvonne Printemps met haar troep, waarvan o.a. Pierre Fresnay en Bernard Blier deel uitmaken. Succes verzekerd!

Rusland wint 7 filmprijzen

Op het filmfestival te Cannes heeft Rusland zeven prijzen gewonnen, onder andere den eersten internationalen prijs voor de beste documentaire „Berlijn“ getiteld. Voorts onderscheidingen voor de kleurenfilm „Maurbloem“, voor de populair wetenschappelijke film „Kinderen van de Zon“ en voor de rolprent: „De Jeugd van ons Land“. De Russische producer Michael Romm kreeg een internationalen prijs. Na Rusland ontving Frankrijk het grootste aantal prijzen, waarbij vooral de film „Bataille du Rail“ groote bewondering afdwong.

De spanning tusschen loonen en prijzen....

....en de duikelende consument

Vonnissen, waardoor een streep moet worden gehaald

Het woord sulvering trekt de aandacht, vooral omdat daarbij gedacht wordt aan een sulvering van personen, waarbij persoonlijke affecties een groote rol spelen, hetgeen menschelijk maar niet altijd rechtvaardig is.

Maar er is ook een zakelijke sulvering, welke door de Regeering werd ter hand genomen terstond na de capitulatie van den vijand, toen al dadelijk o.a. vele van diens verordeningen, van diens nieuw gecreëerde functies e.d. werden afgeschaft. Daarom wekt het echter bevreemding, dat de in onze rechtspraak door den vijand achtergelaten sporen niet werden uitgewischt; dat met name in het Nederlandsch strafregister niet werden geroeyerd de daarin op zijn last opgenomen, door hem over Nederlanders uitgesproken veroordeelende vonnissen en dat zelfs de door de ten verzoeken van den vijand benoemde Nederlandsche vrederechters in politieke zaken over hun landgenooten van tegengesteld politiek inzicht uitgesproken veroordeelingen nog worden gehandhaafd in stede dat daardoor

allereerst een streep wordt gehaald. De wijze, waarop een en ander dient te geschieden, is reeds in vakbladen besproken en is minder geschikt voor omschrijving in een dagblad.

Moge echter hier uiting worden gegeven aan het verlangen van alle goede vaderlanders, dat hier spoedig recht worde gedaan en rechtsherstel worde verleend.

GODDING

Rechter Arr. Rechtbank, Breda.

Sociale verhoudingen in de onderneming

Onder auspiciën van de „Fundatie Werkelijk Dienen“ sprak Dinsdagmorgens in de Oude Kerk te Amsterdam voor een uitgebreid gehoor voornamelijk van werkgevers en studenten prof. dr. A. Carrard, de bekende Zwitsersche Bedrijfspsycholoog over „De Sociale Verhoudingen in de Onderneming“. Hij vergeleek de ontwikkeling van de collectiviteit met die van den individueelen mensch en trok uit een en ander interessante conclusies betreffende de gezagsverhoudingen in de onderneming, waarin overleg en toewijding in de plaats moeten komen van bevel en angst. De ondervoorzitter van genoemde fundatie, mr. H. K. Versteeg, leidde prof. Carrard met een kort woord in, waarin hij tevens de aanwezigen van regeerzide en de vertegenwoordigers der sociale organisaties welkom heette. Van de gelegenheid tot gedachtenwisseling werd slechts door enkeling gebruik gemaakt. Dominee O. T. Hylkema deelde mede, dat besprekingen gaande zijn met de „Fundatie Werkelijk Dienen“ en het „Instituut voor preventieve geneeskunde“ om te komen tot een landelijk centrum van personeelsleiding.

Intern. handelsconferentie

Ter uitbreiding van den wereldhandel en van de werkgelegenheid wordt 15 October een voorbereidende conferentie, waartoe achttien landen zijn uitgenoodigd, gehouden te Londen in overeenstemming met een desbetreffende resolutie van den socialen en economischen raad der Ver. Naties.

Gezien de groote waarde van het welzijn van deze plannen, heeft de regeering zich in het afgelopen jaar o.m. uitvoerig doen voorlichten door een studie-commissie onder leiding van prof. mr. dr. G. M. Verrijn Stuart.

Verder heeft zij een delegatie aangewezen onder leiding van den directeur-generaal van de buitenlandse economische betrekkingen, drs. A. B. Spekenbrink.

Te Nijmegen is een nieuw complex noodwinkels in de Biscshop Hamerstraat officieel in gebruik genomen. Tot gewoon hoogleraar om onderwijs te geven in de zuiver en toegepaste wiskunde en de mechanica 'e Delft is benoemd dr. N. G. de Bruyn, wiskundige bij het natuurlaboratorium van de Philips' fabrieken te Eindhoven.

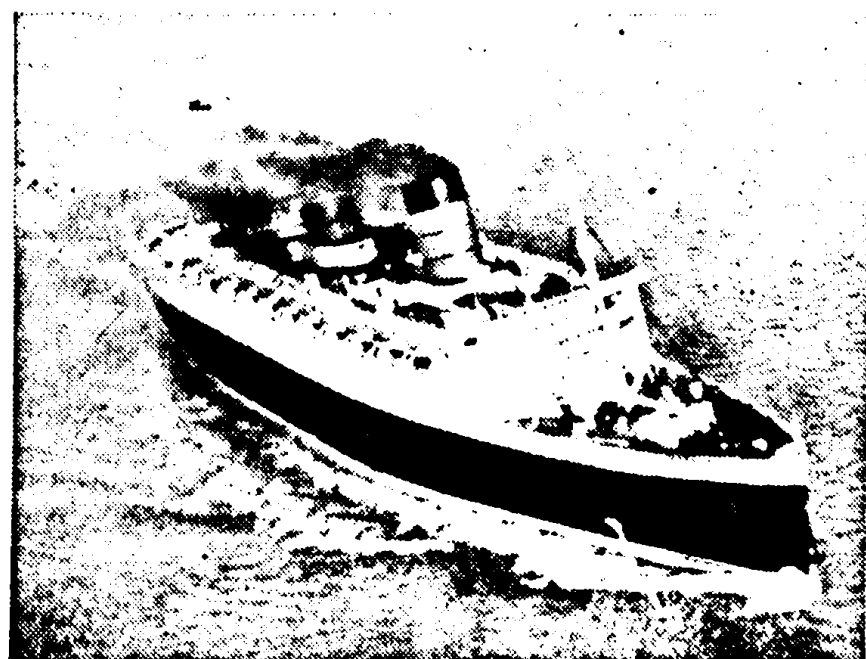
Min. Beel installeert nieuw comité

Het Nationale Comité tot samenwerking met de voedsel- en landbouworganisatie der Vereenigde Naties is Dinsdag door minister-president Beel te 's-Gravenhage ingesteld.

In een rede wees de minister-president er op, dat reeds in normaal tijden ongeveer de helft van de wereldbevolking in een permanenten staat van ondervoeding verkeerde, ondanks een periodiek plaatselijk overschot in sommige landen. Men beoogt thans hier verbetering in te brengen, zoodat het plan van de voedsel- en landbouworganisatie een economisch en een sociaal doel behaamt. Minister Mansholt, die als voorzitter van het Nationaal Comité de rede van den minister-president beantwoordde, zeide, dat het Nationale Comité zijn aandeel zal moeten hebben in het internationale werk, door de regeering waardevolle adviezen te verstrekken over de distributie van het voedsel over de geheele wereld.

Uitslag van de Biennale te Venetië

Na beëindiging van de Biennale te Venetië kende een Internationale Commissie den eersten prijs toe aan de Fransche film „L'homme du Sud“ van Jean Renoir. Voorts kregen een eervolle vermelding: „Les enfants du Paradis“ van Marcel Carné, „Eid“ van Michael Cairull (Rusland), „Hang men also die“ van Fritz Lang, Henri V“ van Laurence Olivier (Engeland), „Die Unbezwingenen“ van Mark Dúsko (Rusland), „Panique“ van Julien Duviour, „Il sole Borge Ancora“ van Ado Vergano (Italië). Als de beste documentaire film werd aangewezen: „Im Wustensande Zentralasiens“ van Alexander Suridi (Rusland).

's Werelds grootste oceaanstoomer de „Queen Elizabeth“ startte Zondag voor een proefvaart van Arran, een der Schotsche eilanden. De lichtfoto werd gemaakt in de nabijheid van het eiland Wight

Dreamboat

vliegt over poolgebied

De „Facsan Dreamboat“, een superfort onder commando van kolonel Irving, is Zondag, na een vlucht van 15.000 kilometer zonder tussenlanding, in Cairo aangekomen. Het vliegtuig was opgestegen van het vliegveld van Honolulu op de Hawai-eilanden, vloog vandaar naar de Aleoeten en verder over Alaska, Baffinland, Groenland, IJsland en Midden-Europa naar Cairo. Het doel van dezen tocht was het weerstands- en aanpassingsvermogen van mens en materiaal te testen op de klimatologische gesteltenissen van de poolgebieden. Na zijn vlucht verklaarde kolonel Irving, dat het verkeer van zware machines boven de poolgebieden mogelijk was, wanneer de bemanning maar voldoende getraind en gehard was.

Het zoeken naar verkeersmogelijkheden boven de poolgebieden dateert niet van vandaag of gisteren. Reeds vóór den oorlog hebben enkele opmerkelijke vluchten de aandacht getrokken. Maar het is toch voornamelijk de oorlog zelf geweest — en meer in het bijzonder de luchttransporten van de Verenigde Staten naar de Sovjet-Unie, waarvoor Alaska als steunpunt werd gebruikt — die de groote mogelijkheden van de poolgebieden als luchtverkeersweg aan het licht heeft gebracht.

De bevelhebber van de Amerikaanse vloot in den Pacific, admiraal Joh. H. Towers, heeft de vorige week verklaard, dat de Verenigde Staten van plan zijn permanente bases in te gaan richten op de Aleoeten, de Hawai-eilanden, de Marianen en Alaska. Merkwaardigerwijze worden drie van deze namen eveneens genoemd op de route van de „Dreamboat“.

Over Alaska schrijft onze correspondent ons het volgende:

In iedere andere na-oorlogische periode, waarin meer werkelijke vrede zou heerschen dan in deze, zou het woord „Alaska“ uitgesproken kunnen worden zonder de aandacht te trekken. Met nog andere, aan den buitenkant van de wereld gelegen streken, zoals de Stanleybergen op N.-Guinea, de Aleoeten en de Alcan-bergweg, hebben Fairbanks en Anchorage een tijd lang in de schijnwerpers van de oorlogsverslaggever gestaan. Er zijn nu ook weer teekenen, die er op wijzen, dat de aandacht zich eens te meer daarop gaat richten.

Op inspectie

In een door de verwickelingen der buitenlandse Amerikaanse politiek opgewonden Washington, onder spanning gehouden en verdeeld bovendien door economische en sociale kwesties, voortvloeiend uit de prijsbeheersching en de laatste stakingen, is maar weinig interesse overgebleven voor een bezoek, dat twee commissies onlangs aan Alaska gebracht hebben. Maar vroeg of laat zullen deze bezoezen hun vruchten dragen. De eene groep stond onder de leiding van den secretaris van het ministerie van Buitenlandsche Zaken, J. A. Krug, die, na de bestudeering van de problemen en mogelijkheden welke Alaska biedt, van plan is een aanvang te maken met een krachtig, breed, sociale en economische ontwikkeling van deze strek. De tweede groep, met een wellicht nog duidelijker omschreven karakter, bestond uit leden van de militaire commissie van het Huis van Afgevaardigden. Op inspectietoelichtings Amerika's west-ruiten heeft zij, wellicht ook niet bij toeval, een eerste haite gemaakt op Alaska. Wat zij daarvan wist te vertellen, was wel actueel.

De conclusies

Alaska, zoo verklaarde deze commissie, moet terstond en zoo doeltreffend mogelijk versterkt worden. De militaire installaties moeten tot het dubbele van hun huidige omvang worden uitgebreid. Daarbij werd voornamelijk het accent gelegd op de noodzakelijke tegenwoordigheid van luchtlantingstroepen ter sterkte van 21.000 man — meer dus dan een kwart van de vooroorlogse bevolking van dit schiereiland. Militaire oefeningen in de poolgebieden, waarvan de gecombineerde Amerikaans-Canadese „Musk-Ox Operation“ in N.-Canada de spectaculaire inleiding was, zouden op veel uitgebreider schaal gehouden moeten worden. Er moet

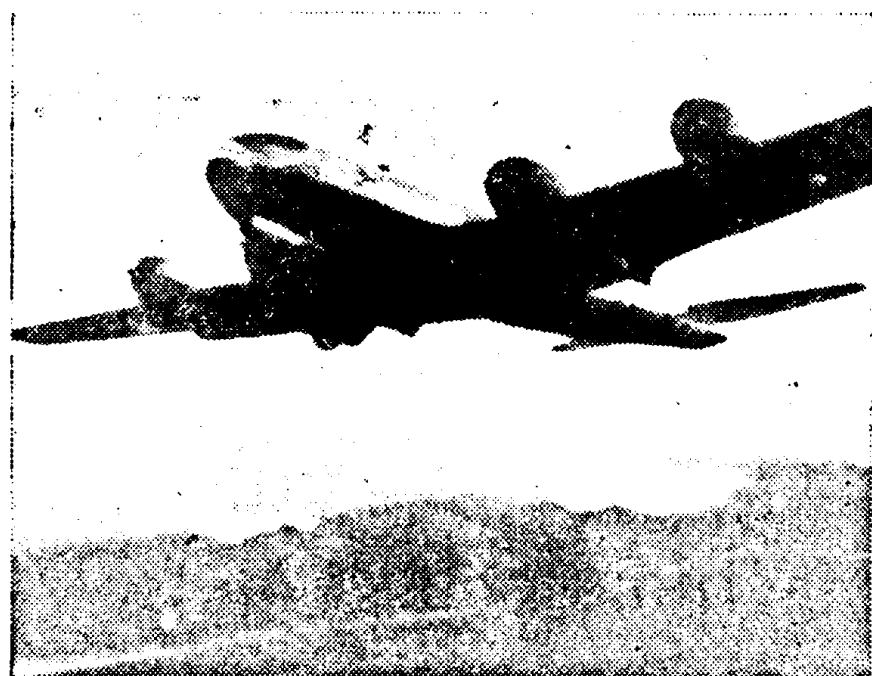
Schuschnigg met tomaten gegooid

(Van onze Belgischen correspondent) De voormalige Oostenrijksche kanselier Schuschnigg maakt op het ogenblik een tournee door West-Europa en houdt daar lezingen. Het is niet onmogelijk dat hij ook in Nederland het woord zal voeren en ik zou over zijn bezoek aan Brussel dan ook niet spreken, waren er niet te eigenaardige reacties van een deel van het publiek.

Men weet, dat de communisten den ex-kanselier niet na aan het hart koesteren en men kan van meening zijn dat de politiek, door den Oostenrijkschen staatsman gevoerd, niet altijd gelukkig geweest is. Den toon, waarop de antipathie van sommigen, waarbij ook socialisten, zich uitdrukte tegenover iemand die tenslotte acht jaar van zijn leven in gevangenschap doorbracht, kan men moeilijk anders dan schandelijk noemen.

Ingeleid door graaf Du Bus de Warnaffe, heeft Schuschnigg anderhalf uur lang gesproken en anderhalf uur lang werd hij voortdurend onderbroken door gefluit, door scheldwoorden en geloei. Toen hij op een gegeven oogenblik den heer Churchill lof toezwaaid, stond de socialistische afge-

Op 5 October startte de B 29, Dreamboat van de Amerikaanse luchtvloot, voor een vlucht van Honolulu naar Cairo over de Noordpool. Het toestel vloog hierbij over de route Londen, Parijs, Bern en Venetië. De foto toont het vliegtuig vlak na de start

voor woongelegenheden gezorgd worden en het wegnemen moet worden geperfectioneerd.

Vooral de zoogenaamde Alaska-highway, welke via Edmonton de eenige overland-verbinding vormt tusschen de Verenigde Staten en Alaska, zal verder verbeterd moeten worden.

Kolonisatie

Welken omvang de militaire uitbreidingen op Alaska sinds 1940 hebben aangenomen, is moeilijk te zeggen. De veiligheidsmaatregelen zijn nog altijd van volle kracht, zelfs voor die vliegvelden, welke ten deele of in hun geheel overgedaan zijn aan de burgerluchtvaart ten behoeve van het handelsverkeer. Enkele van deze vliegvelden zijn, als het ware uit het niet, door de Amerikaanse genie tot luchtbases omgetooverd. Andere — ongeveer een twintigtal — bestonden reeds min of meer voor den oorlog en werden sindsdien uitgebreid en verbeterd. Hoewel het departement van Oorlog iedere vraag naar inlichtingen stug afwijst en alleen maar het bestaan van twee nieuwe luchtbases heeft toegegeven,

Russisch ambassadeur protesteert

De nieuwe Sovjet-ambassadeur in de Verenigde Staten, Novikov, heeft in een nota aan het Amerikaanse ministerie van Buitenlandsche Zaken geïnteresserd tegen wat hij noemde „een onhoeffelijke behandeling“, welke hem ten deel was gevallen, toen hij verleden week te New York arriveerde en door de douaneambtenaren vastgehouden werd.

Van de zijde der luchthavendouane wordt vernomen, dat Novikov niet vastgehouden werd, doch dat er een kort oponthoud is geweest bij het teekenen van de gebruikelijke verklaring, inhoudende, dat hij niets bij zich had wat volgens de wet verboden is. Novikov weigerde dit te onderteekenen en beschouwde het optreden der douaniers als een inbreuk op zijn diplomatieke exemptie rechten.

Het Amerikaanse staatsdepartement heeft een onderzoek gelast.

De kleine man en de groote politiek

Duitschlands hoofdstad reageert op verkiezingspropaganda

(Van onze Berlijnschen correspondent)

BERLIJN, October. — Vraagt ge mij, hoe de Berlijnsche burger op de verkiezingspropaganda der politieke partijen reageert, dan zou ik daar moeilijk een algemeen geldend antwoord op kunnen geven. Er zijn onder de Berlijnsche burgerijellen en gematigden, onverschilligen en geïnteresseerden, ijverars en politiek-analphabeten, maar het aantal dergenen, die belang stellen in den verkiezingsstrijd en zijn politieke achtergrond en er tegelijk de quintessens van begrijpen, lijkt mij vooralsnog gering. De kleine burgerman — de meerderheid der bevolking — trekt zich van het politiek gedoe slechts weinig aan. Vergeet niet, wat hij heeft meegemaakt: twaalf jaar nationaal-socialistische propaganda hebben hem afgestompt, murw gemaakt; zijn politiek vernuft of instinct — nooit zijn sterke kant geweest — is er niet op vooruitgegaan en de ellende van den oorlog, als mede de ontuchtering van de nederlaag hebben zijn fatalisme een apathisch karakter verleend. Uit die sluijmerstoestand, waarin hij met bevestiging der striemen van kleine en groote catastrophes vermocht te verduren, pogen de wervende partijen hem thans op te wekken met democratische leuzen.

Hij heeft sedert de bevrijding van het nationaal-socialisme — het kost hem dikwijls moeite den overgang van naziterror tot vreemde bezetting als bevrijding te voelen — kennis gemaakt met vele soorten democratie. In de zones komt de Duitse bevolking alleen maar met de democratie van één enkelen bezetter in aanraking en zij kan poezingen aanwenden, zich in die gedachtensteer in te leven of althans de allures aannemen alsof zij zich tot de nieuwe leer heeft bekeerd.

De gevierendeelde stad

Maar te Berlijn, de gevierendeelde stad, hoort de brave burger vier verschillende melodien door elkaar, ziet hij de democratie in vier verschillende gedaanten, zoo-dat hij wel den indruk moet krij-

gen, dat er een veelvoud van democratiën bestaat en als hij straks naar de stembus gaat, moet hij niet alleen kiezen tusschen vier politieke partijen, doch tevens — en dat is aanzienlijk gecompliceerder — tusschen vier opvattingen van democratie. Dat is ontgenegelijk veel gevegd.

Als de partijpropaganda zich bezighoudt met de nuttigheid van verkaveling van grootgrondbezit of met de noodzakelijkheid van een vernietiging van het concernkapitaal, dan is dat een taal, die hij met eenigen goeden wil nog verstaat, ofschoon hij noch van het een, noch van het ander persoonlijk heil verwacht, maar als hij zijn moede hersenen nog moete kwelen met de problemen der groote politiek, die zonder hem worden opgelost of onopgelost blijven, dan strijkt hij met knokige hand over zijn rammelende maag of kijkt hij meewarig naar de wrakstukken van schoenen, waarmede hij den winter tegemoet gaat. Neen, de kleine man te Berlijn begrijpt er niet veel van. Hij is bereid ledereen vorm van democratie te aanvaarden, te belijden en er zelfs mee te dwepen als hij er een verhooging van zijn karige levensmiddelenrantsoenen mee zou kunnen bereiken of er een mudje kolen mee zou kunnen verdienen. Daarom zullen we voorzichtig moeten zijn

Berlijn moet kiezen II

met het trekken van conclusies uit de resultaten van de aanstaande Berlijnsche verkiezingen en daarom ook zal het succes der partijen meer dan ooit tevoren afhangen van den omvang en de psychologische doeltreffendheid van haar propaganda.

Hoe staan de kansen?

De gemeenteraad, dien de Berlijners op 20 October a.s. moeten kiezen, zal uit 130 leden bestaan. Bovendien moeten voor de 20 districten, waarin de stad is verdeeld, bestuursraden worden gekozen, die samen 805 leden zullen tellen. Hoe staan nu de kansen van de vier partijen, die aan den verkiezingsstrijd deelnemen?

Laat ik u mogen vertellen, wat de partijleiders zelf ervan zeggen: Wilhelm Pieck, de voorzitter van de Socialistische Eenheidspartij, dezelfde, die toegeeft den steun der Russen te genieten, slaat in zijn voorspellingen een opmerkelijk bescheiden toon aan. Hij is ervan overtuigd, dat zijn partij, die over het verregaarste propaganda-apparaat beschikt, uit de ruime papervoorra-den der Russen kan putten en sinds 15 maanden bijna 90 procent van alle leidende posten in de stad bezet houdt, er niet in zal slagen de meerderheid te behalen.

Franz Neumann, de voorzitter van de Sociaal-Democratische Partij, die tot dusverre in de gemeentelijke bestuursorganen het zwakst vertegenwoordigd was, geeft als zijn meening te kennen, dat de S.P.D. na de verkiezingen de sterkste partij van Berlijn zal blijken te zijn.

De twee favorieten

Inderdaad is de strijd tusschen deze twee favorieten het felst en met welke middelen er wordt gevochten, wordt op duidelijke wijze geïllustreerd door volgende bijzonderheid: de S.P.D. (sociaal-democraten), die suinig met haar papier moet omgaan en daarom liever met circulaire dan met aanplakbiljetten werkt, had twee stroobiljetten laten drukken, welke speciaal bestemd waren om in den Russischen sector van Berlijn huis aan huis te worden bezorgd. Nog voordat de verdeling kon beginnen, is echter op bevel van den Russischen commandant de verspreiding in het Russisch gedeelte der stad verboden. Ook de L.P.D. (de liberalen) heeft met soortgelijke moeilijkheden te kampen; zij geeft mede, dat van de 130.000 plakaten, welke haar aanvankelijk door de Russen waren toegestaan, er tot nu toe wegens papiergebrek nog geen enkele kon worden gedrukt. Zij is ongetwijfeld de numeriek zwakste onder de Berlijnsche partijen; haar leiding rekent er evenwel op, 20 tot 25 procent van de stemmen der Berlijnsche kiezers op haar lijnen te kunnen vereenigen.

C.D.U. hoopvol gestemd

De tweede burgerlijke partij, de C.D.U. (christelijk-democraten), is aanzienlijk hoopvoller gestemd. Zij heeft onlangs, bij de verkiezingen voor de gemeenteraden der zones, in de randgebieden om Berlijn relatief gunstige resultaten kunnen boeken en haar tweede voorzitter, Ernst Lemmer (die in zijn woonplaats Klein-Machnow een frappante overwinning op de communisten en sociaal-democraten behaalde), geeft zijn partij een goede kans op de tweede plaats.

Het optreden van de sociaal-democraten en de communisten naast elkaar belooft in ieder geval den Berlijnschen verkiezingen een pikanter karakter te verleenen en de krachtmeting tusschen deze beide zal van meer dan plaatselijke beteekenis zijn.

is het toch een publiek geheim, dat de burgerbevolking reeds alleen van Alaska in vijf jaren tijds van 72.000 tot 120.000 gestegen is. Deze bevolkingsaanwas duidt reeds op zekere nieuwe perspectieven voor den landbouw en den kleinhandel, welke zich daar openen, waar 't leger zijn groote steunpunten opbouwt. Gede mobiliseerden van het Amerikaanse leger hebben zich in grooten getale in Alaska gevestigd en niet-tegenstaande den heerschenden woningnood en de hooge onderhoudskosten schijnen zij zich er wel bij te bevinden.

Amerika's koers

Hoewel het Wallace-incident in de Amerikaanse binnenlandse politiek nog wat narommelt als een aftrekkend element, kan men moeilijk verwachten, dat dit korte buitje veel verandering zal brengen in de politieke weersgesteldheid, in casu in den koers der Amerikaanse buitenlandse politiek. De naam van Mr. Wallace, die voor zich zelf met een Byroniaansche variatie zou kunnen getuigen „One evening I spoke in New York and found myself famous“, is van beperkten duur geweest. In het ziet er niet naar uit, dat hij spoedig zijn denkbeelden in practijk zal kunnen brengen. Aangezien het meningsverschil tusschen hem en Byrnes trouwens meer de tactiek dan wel de algemeene strategie van de Amerikaanse diplomatie betref, behoeft men zelfs niet te vreezen, dat Byrnes' positie door de luidruchtigheid, waarmee de Amerikaanse democratie haar interne meningsverschillen bespreekt, noemenswaard zal worden geschaad.

Indien er sinds de geruchtmakende rede van Wallace twee dingen heel duidelijk zijn gebleken, dan is het op de eerste plaats, dat de Verenigde Staten er niet aan denken hun actieve buitenlandse politiek op te geven of ook maar in een enigszins anderen koers te sturen, op de tweede plaats, dat deze koers parallel, al zijn zij daarom nog niet identiek. Daaruit af te leiden, dat de Verenigde Staten, wat hun buitenlandse politiek betreft, in het Engelsche kielzog varen is een even oppervlakkige als onhoudbare conclusie. Integendeel, wie de gebeurtenissen der laatste maanden en vooral der laatste weken met eenige oplettendheid gevolgd heeft, zal eerder tot de meening geneigd zijn, dat Amerika de rollen omgekeerd heeft en dat het welbewust zelf den koers bepaalt, dien het wenschelijk acht. Engeland heeft slechts te volgen.

Op het gebied van de internationale politiek zijn het de laatste maanden voortdurend de Amerikanen en niet de Engelschen, die het initiatief in handen hebben. Zij hebben het practische voorstel tot samenmeting in de West-Duitse bezettingszones gedaan, en al is daarvan in economisch opzicht nog niet veel terecht gekomen, in politiek opzicht begint de invloed daarvan zich in heel West-Duitschland reeds te doen gevoelen.

De Amerikanen zijn het ook, die „op alle fronten“ een stugge houding aannemen tegenover de Rus-

sische diplomatie, die sinds het einde van den oorlog een intimidatie-politiek voert, welke innerlijk niet zoo sterk is als zij uiterlijk lijkt. Dat de Amerikanen daarbij de Engelschen niet naar de oogen kijken, blijkt o.m. uit het feit, dat zij inzake het Palestijnsche vraagstuk een veel doortastender houding aannemen dan den Engelschen op het oogenblik welkom is en dat zij ook in Japan optreden op een wijze, die Engeland kennelijk niet aangenaam is.

Terwijl er in den boezem van de Engelse regering eenige neiging schijnt te bestaan om, gezien de schier onoplosbare moeilijkheden in Egypte en Palestina, de Engelse strategische punten in het Nabije Oosten prijs te geven en nieuwe strategische bases in te richten aan de Perzische Golf en Afrika's Oostkust, demonstreert Amerika niet onduidelijk, dat het bereid is zijn belangen in de Middellandsche Zee te verdedigen, waardoor het Engeland nopen zal zijn voorbeeld te volgen.

De vraag naar het doel van deze Amerikaanse politiek is gemakkelijker te beantwoorden. Dat doel is niet een gewapend conflict met de Sovjet-Unie uit te lokken, maar in tegeendeel Rusland te dwingen zijn expansiedrang in te toomen en te onderhandelen.

De Verenigde Staten beschikken daarvoor over andere dan alleen militaire machtsmiddelen. Zij kunnen hun politiek invloed ook met economische machtsmiddelen doen gevoelen. Tot nog toe heeft Washington daarvan slechts op bescheiden schaal gebruik gemaakt, o.m. door blokkeering van een aanzienlijk deel van de Donau-vloot. Maar men mag verwachten, dat het daarbij niet zal blijven en dat Amerika door het verstrekken van leeningen aan met de Westersche landen werkelijk bevriende mogendheden en het stopzetten van alle credieten aan de Russische satellietstaten verdere pressie zal gaan uitoefenen. De onlangs aangekondigde Poolse leening schijnt de laatste te zullen worden, die Russische satellieten van Amerika ontvangen.

Van groter positief belang is misschien, dat Byrnes zich te Parijs heeft uitgesproken voor een bekorting van de militaire bezetting van Duitschland (met behoud van strenge geallieerde controle tegen herbevestigingspogingen) en voor een sterke autonomie der verschillende Duitse landen in een federaal verband. Byrnes heeft het in Parijs duidelijk gemaakt, dat hij deze autonomie grondvest wil zien vóór er een centraal federatief bestuur wordt ingesteld en dat hij zoowel in het algemeen, als in het bijzonder wat den status van het Ruhrgebied aangaat, vrij ver tegemoet wil komen aan de Fransche wenschen. Daarmee heeft hij een constructieve gedachte aangegeven voor de beraadslagingen over het vredesverdrag met Duitschland. En tegelijkertijd heeft hij daarmee Molotov een sterke troef uit handen geslagen door het Duitse volk duidelijk te maken, dat het langs andere dan communistische en totalitaire wegen zijn zelfrespect en een menschaardig bestaan kan terug winnen.

VAKORGANISATIE VAN WERKGEVERS

in de BOUWNIJVERHEID zoekt voor spoedige indiensttreding een **ACTIEVEN**

BONDSFUNCTIONARIS

Vereist: organisatorische capaciteiten, vlotte omgang met mensen en geschiktheid voor het leiden en toespreken van districtsvergaderingen. Bouwkundige opleiding (M.T.S.) strekt tot aanbeveling. De functie is door haar veelzijdigheid zeer aantrekkelijk en voldoende schenkend. Leeftijd: 30-35 jaar. R.K. godsdienst. Cand. data, die daarvoor in aanmerking komen, zullen worden uitgenodigd voor een psychologisch onderzoek op 8 November door de NEDERLANDSCHE STICHTING VOOR PSYCHOTECHNIEK Wittevrouwenkade 6, Utrecht

Eigenhandig geschreven brieven met volledige inlichtingen en vergezeld van twee nieuwe pasfoto's (van voren en opzij) te zenden aan Adverteerdersbureau ALTA te Utrecht vóór 22 October, met vermelding in linkerbovenhoek van brief, op foto's en enveloppe T 4770 met daaronder naam adres en leeft, in druk!

RESA - ARNHEM

Bekende Schriftelijke Cursus vraagt een **LERAAR BOEKHOUDEN M.O. OF ACCOUNTANT** voor onze nieuwe cursus **MODERNE BEDRIJFSADMINISTRATIE**

Brieven met volledige inlichtingen aan RESA - ARNHEM. Bekende Schriftelijke Cursus.

GEVRAAGD:

BOEKHOUDER

In staat volledige administratie in bouwmaterialen bij te houden. Leeftijd 30-40 jaar. Salaris f 3000.- ad f 4000.-. Zij die volledig bekend zijn met de bouwmaterialenbranche, genieten de voorkeur.

Eigenhandig geschreven brieven, voorzien van referenties enz. onder 'no. 63973 bureau van dit blad. Indiensttreding is onmiddellijk.

BANKINSTELLING te AMSTERDAM vraagt voor administratieve werkzaamheden aan haar Incasso-afdeling een

AANK, BEDIENDE (ml.)

Voorts bestaan bij enkele afdelingen vacatures voor behoorlijke

ADMINISTRATIEVE KRACHTEN en JONGSTE BEDIENDEN zowel mal. als vrl.

Brieven met opg. van leeftijd, schoolopleiding en eventueel vorige betrekkingen, onder D. 77, Alg. Adv.-Bur. Rouma & Co., Heerengracht 226, Amsterdam.

Industrie- en Handelsonderneming

"TEWA"

Kloveniersburgwal 113 - Telef. 48680 - A'dam - vraagt:

LEERLINGEN, HALFWAS EN VOLSLAGEN MEUBELMAKERS

Goed loon. Aangename werkkring. Aanmelden 5-6 uur.

MANTELFABRIEK

in het betere genre vraagt voor direct:

PRIMA COUPEUR

die tevens leiding kan geven aan klein atelier. Aanm. tuss. 9-5 uur bij

PELVRI Keizersgracht 374 Tel. 35640, A'dam-C.

GEMEENTEWERKEN 'sHERTOGENBOSCH

GEVRAAGD wordt:

Hoofd van den plantsoendienst

In den rang van Technisch-Hoofdamtenaar. Jaarwedge f 4246.- — f 5149.- (voor ongehuwden f 120-minder). Kindertolage overeenkomstig Rijksregeling. Vereischten: Diploma Middelbare Tuinbouwschool; volkomen in staat zelfstandig parken, plantsoenen en sportterreinen te ontwerpen en uit te voeren en aan personeel leiding te geven.

Aanstelling in vasten dienst met proeftijd van één jaar. Schriftelijke sollicitaties aan Directeur Gemeentewerken te 's-Hertogenbosch, Achter 't Wild Varken 9 vóór 1 November a.s.

GEMEENTEWERKEN 'sHERTOGENBOSCH

GEVRAAGD WORDT:

EEN CIVIEL INGENIEUR

Jaarwedge f 4573.- — f 5581.- (voor ongehuwden f 120-minder). Kindertolage overeenkomstig Rijksregeling. Vereischten: Diploma Civiel Ingenieur Delft of daarmede gelijkwaardig diploma. Bij voorkeur eenige ervaring gemeentedienst.

Aanstelling in vasten dienst met een proeftijd van één jaar. Schriftelijke sollicitaties aan Directeur Gemeentewerken van 's-Hertogenbosch Achter 't Wild Varken 9, vóór 1 November 1946.

Textielbedrijf in het Zuiden des lands

VRAAGT

JONGEMAN

om opgeleid te worden als assistent der directie. Diploma Textielschool vereist. Sollicitanten moeten bereid zijn zich eventueel aan een psychotechnisch onderzoek te onderwerpen. Brieven onder no. 63970, bureau van dit blad.

JONGENS

gevraagd voor licht fabriekswerk. Leeftijd 15-16 jaar. Goed loon. Zaterdags vrij. Aanm.: Utrechtschedwarstraat 95, A'dam.

GROOT HOTEL TE AMSTERDAM vraagt **JONGSTE KANTOOR-BEDIENDE**

Spoedige indiensttreding. Schriftelijke sollicitaties te richten no. 63919 bur. van dit blad.

Gevraagd:

1e en 2e BEDIENDE.

Banketbakkerij H. C. v. d. Velden, Overtoom 472, Amsterdam.

Metaalwarenfabriek Ka-Gé-Bé Ger.Doustr. 226, A'dam, **VRAAGT JONGENS**, ca. 14-16 j.

Mevrouw A. van Weezen-beek-Lutkie, Bavoylaan 6, Park Marlot, Den Haag, tel. 771770, vraagt vóór 15 October of zoo spoedig mogelijk, ter assistentie van de huisvrouw

JUFFROUW

die zich tevens belast met de leiding van drie schoolgaande kinderen (8, 10 en 12 jaar). Huisvrouwelijke hulp en werkster aanwezig. Brieven aan bovenstaand adres.

Besch. dame, R.K., wed. op leeftijd, z. k., repens., zoekt **BEZIGHEDEN**

in kl. huish. of lichte verpl., ook tijdelijk. Br. no. 63694, bur. van dit blad.

R.K. JONGEDAME,

21 jaar, z.z.g.g. bij besch. fam. uitsl. voor kinderen. Diploma 3-j. H.B.S. en opl. kinderverzorging. Br. onder no. 63689, bur. v. d. blad.

Aan R.K. pastorie in A'dam wordt voor spoedige indiensttreding gezocht een goede

HUISHOUDSTER

Br. no. 63691, bur. v/d blad.

Het Sint Elisabeths

Gasthuis te Arnhem

vraagt:

1e en 2e MEDISCH-ANALYSTE

Salaris n.o.t.k.

Sollicitaties a. d. geneesheer-directeur.

Gevraagd een

R.K. MEISJE

v. d. of d. en n. of werkster v. enkele dagen in de week, in klein gezin. N. v. Kester, Vrdebestaan 53, Poeldijk.

Biedt zich aan een nette

R.K. JUFFROUW

(36 jaar), als hulp in de huishouding en winkel. c. huishoudster. Br. no. 63941 bur. van dit blad.

BESCHAAFDE JONGEDAME

23 jaar oud (middelbare schoolopleiding), z. z. g. g. te Amsterdam in gezin, voor de verzorging van 1 of 2 kinderen, of als hulp in de huishouding. Br. no. 63942 bur. van dit blad.

STENO-TYPISTE

Amsterd. Bouwmaterialenhandel vraagt **STENO-TYPISTE**

bekend met administratie. Kennis van vreemde talen en bouwmaterialen strekt tot aanbeveling. Sollicitaties geschreven en getypt onder no. 60307 bur. van dit blad.

ADMINISTRATIEVE KRACHT

Voor de leiding van onze kantoren met talrijk personeel zoeken wij een alleszins bekwamen jongeman, plussm. 30 jaar oud. Candidaten moeten naast kennis van de moderne administratie grote werklust en zakelijk inzicht bezitten. Sollicitaties uitsluitend schriftelijk.

VROOM & DRESMANN

SPIJ 3 - DEN HAAG

De Fa. Boot Gipon & Co. - assuradeuren

Heerengracht 597 - Amsterdam

vraagt

VROUW. EN MANN. KANTOORPERSONEEL

Bij dame alleen wordt gevraagd:

dame-huishoudster

per 1 November. Br. onder no. 63745, bur. v. d. blad.

N.V. Glasverzekering MIJ.

"PRUDENTIA"

Koningsplein 1 - Amsterdam vraagt v. direct of later

TYPISTE

Eigenh. geschreven br. met opg. v. verl. salaris te richten aan bovenstaand adres of pers. aanmelden van 10-12 uur.

FLINK MEISJE

gevr., geheel zelfst. kann. werken. Eenvoudige keuken kindermelke aanw. Mevr. Noolj. Linnaeushof 16, Amsterdam, tel. 51952.

Gevraagd bij bejaarde dame en dochter

een flinke hulp in de huishouding

Leeftijd 35 tot 40 jaar, v. g. g. v. en zonder huwelijk verkeer. Adres: Mevr. J. Th. J. Meichers, Nieuwe Haven no. 111, Schiedam.

Gevraagd te Brussel voor direct of later

2 ZUSTERS of VRIENDINNEN

als keukenmeisje en 2e meisje, v.g.g.v., in jong gezin met 2 kinderen. Brieven aan Mevr. Ch. Stulemeijer, Baronielaan 52, Breda.

BANKINSTELLING

te Amsterdam vraagt voor spoedige indiensttreding

STENO-TYPISTE

Sollicitaties met uitv. inlichtingen onder no. 202, Adv.bureau v. d. Biggelaar Kalverstraat 35, A'dam.

Gevraagd zelfst.

DIENSTBODE

v. d. en n. of

meid-huishoudster Hulp van werkster aanwezig. Br. onder no. 72591 bur. van dit blad.

R.K. familie te Brussel zoekt

HOLL. MEISJE

16 à 20 jaar, uit deft. fam., dat wenscht Fr. te leren, om tegen kost en inw. met de moeder te zorgen voor opvoed. van 3 kl. kind. Br. no. 12244 bur. van dit blad.

R.K. PASTORIE

Net R.K. meisje, 32 j., biedt zich aan als huishoudster voor direct of later. Goed kunnende koken en werken, v.z.g.g. voorzien. Br. onder no. 11669 bur. van dit blad.

B.z.a. **HUISHOUDSTER**

op buiten-pastorie (Limb.) Br. no. 60328 bur. v. d. bl.

Gevraagd R.K. eenv.

JUFFROUW

middelb. leeft., alleenst., in stil gezin. Br. no. 63966 bur. van dit blad.

Gevraagd zo spoedig mogelijk een

ONDERWIJZERES

aan de R.K. Meisjeschool, Voorstraat 132. Brieven aan de Zusters van O. L. Vrouw, Voorstraat 132, Dordrecht.

B.z.a. R.K. besch. JUFFR., 46 j., v.g.g.v., als huish. bij R.K. heer, hulpbehoevende dame of kl. moederloos gezin. Br. onder no. 60689 bur. van dit blad.

N.V. PHILIPS' GLOEILAMPENFABRIEKEN EINDHOVEN

vraagt voor haar Algemeen Secretariaat enkele **Secretaresse's,**

die vlot kunnen opnemen en uitwerken in de moderne talen en in staat zijn zelfstandig te werken. Brieven met volledige gegevens te richten aan afdeling Personeelzaken, Willemstraat 65 te Eindhoven. Op de enveloppe vermelden: Secretaresse.

Groothandel in Zuid-Limburg zoekt:

energieken jongeman

(25-30 jaar)

die in staat is de algehele leiding van een harer afdelingen op zich te nemen. Kapitaaldeelname ad f 5000.- noodzakelijk.

Reflectanten moeten bereid zijn zich aan een psychotechnisch onderzoek te onderwerpen. Brieven onder no. 63773, bureau van dit blad.

Groot expeditiekantoor te Amsterdam

vraagt voor spoedige indiensttreding:

EENIGE JONGELUI

opl. M.U.L.O. of H.B.S. Brieven onder no. 107, Advert.-Bureau SPIN Singel 264, Amsterdam-C.

TEXTIELVAKMAN,

momenteel bedrijfsleider middelgrote fabriek in het Zuiden van het land, wenst van betrekking te veranderen en ambleert een dergelijke positie met goede vooruitzichten, eventueel later deelname of overname. Uitgebreide kennis van bedrijfsorganisatie en -administratie, prima referenties. Voor nadere bijzonderheden brieven onder no. 60318, bureau van dit blad.

ADVERTENTIE-VERTEGENWOORDIGER

Erkend Advertentiebureau te Amsterdam zoekt tegen zeer aantrekkelijke condities contact met actief vertegenwoordiger. Vereischten: behoorlijke beschaving, goed ingevoerd, leeft, ong. 35 jaar. Br. met uitvoerige inlichtingen onder no. 63775, bureau van dit blad.

GEVRAAGD:

ENERGIEKE BEDRIJFSLEIDER

voor TAPIJT-, MEUBEL, en BEDDENAFDEELING VAN FLINKE ZAAK IN NOORD-BRABANT.

Sollicitanten moeten in staat zijn de in- en verkoop geheel zelfstandig te leiden. Leeftijd 27-35 jaar. Sollicitaties met uitvoerige inlichtingen onder no. 63956, bur. van dit blad.

Confectionneurs

hebt U personeels gebrek?

20 jaar bestaande fabriek van kwaliteits-confectie (japonnen, kinderjurken), met geschoold, werkluistig personeel, zoekt wegens grondstofgebrek op billijke basis overname van werk.

Laten we de handen ineen slaan en 1e mensen, die werken willen, van werk voorzien; 2e elke productie-mogelijkheid benutten in het belang van ons volk. Br. no. 63751, bur. v. dit blad.

Groot-industrie in het Zuiden des lands

vraagt:

PRIMA, ERVAREN

CORRESPONDENT

voor export, moderne talen beheerschend in woord en schrift (evtl. ook Spaans), goede omgangsvormen, leeftijd 30-35 jaar. Bij gebreken geschiktheid goede vooruitzichten.

Eigenhandig geschreven brieven onder no. 63955 met vermelding van opleiding diploma's getuigschriften, vermeld salaris en recente foto, aan het bureau van dit blad.

Voor spoedige indiensttreding wordt door **groot warenhuisbedrijf**

gevraagd:

R.K. PERSONEELCHEF

Sollicitanten moeten tenminste aan de volgende eischen voldoen: bekendheid bezitten met de arbeids- en sociale wetgeving en graving en groote tact beschikken in het omgaan met een uitgebreid personeel, kennis van selectie en opleidingsmethoden gewenscht. Leeftijd van 30-40 jaar. Aan hen, die aan deze voorwaarden kunnen voldoen, wordt verzocht hun uitvoerige sollicitaties met recente foto in te zenden onder no. 63748, bureau van dit blad.

Alle aanbiedingen zullen strikt vertrouwelijk worden behandeld.

Voor spoedige indiensttreding gevraagd

BOUWK. OPZICHTER-TEEKENAAR

bij den Dienst van Openbare Werken, afd. Bouw- en Woningtoezicht, in de gemeente Deurne.

Vereischt: diploma M.T.S. of hiermede gelijk te stellen opleiding, aesthetisch ontwikkeld en praktische ervaring. Salaris f 2000.- tot f 2500.- plus toelagen. Sollicitaties met uitvoerige inlichtingen te zenden aan den directeur van Openbare Werken, Deurne.

's-Gravenhage

Belgische schilderkunst

Van 5 t/m 24 October wordt in de kunstzaal Plaats een tentoonstelling van jonge Belgische schilderkunst gehouden.

In den kunsthandel Bennwitz exposeert tot 12 October de jonge schilder Bram v. d. Boogaart.

Uitbreiking bonkaarten Den Haag Donderdag 8.45 u. Marijnuis-Meershoek; 10 u. Meersma-Meulema; 11 u. Meuleman-Meijnaard; 12 u. Meynders-Minderhout; 13 u. Minderman-Mohren; 14 u. Mohring-Morees; 15 u. Morel-de Mulder.

De ballonopstijging op het Malleveld te 's Gravenhage is uitgesteld tot Dinsdagavond 15 Oct.

De acties van de prijscontrole in Den Haag hebben bewezen, dat alleen reeds in de galanteriebranche 90 pct. der artikelen te hoog geprijsd waren.

Op 15 October zal Metropole Palace haar 10-jarig bestaan vieren. Ter gelegenheid hiervan zal op dien dag te 9.15 uur een gala-voorstelling gegeven worden.

De gala-avond van Ruth Draper in de Kon. Schouwburg op Donderdag 9 Oct. zal niet om 8 uur, doch om 8.15 beginnen.

De Leidse vrouwelijke studentenvereniging zal 24 en 25 October haar achtste lustrum vieren.

De Leidse gemeenteraad heeft een stichting in het leven geroepen „het Leidse Studiefonds“.

Rotterdam

Inval in een speelhol

De Rotterdamse politie heeft bedennacht een inval gedaan in een woning aan den 's Gravenhagekwal.

Afhalen bonkaarten te Rotterdam: Donderdag van 9-12.30 Mie t.m. einde M. 13.30 tot 16.30 begin N t.m. Odd; Vrijdag: 9-12.30 Ode t.m. Ou. 13.30-16.30 Ov t.m. Pip; Zaterdag: 9-12 Peer t.m. Put.

In het gebouw van den Rotterdamse Kunstkring, Witte de Withstraat 35, wordt van 6-26 October een herdenkingstentoonstelling gehouden van den beeldhouwer Leendert Bolle.

Kolenproductie hooger

Nadat de productie der Limburgse mijnen over de maand Augustus wegens vacantie was teruggehoopen tot 556.646 ton (Juli: 708.671), is zij over September 714.000 ton gestegen tot 742.834 ton.

Inlichtingen gevraagd over Van der Waals

Thans is het onderzoek in vollen gang naar de gedragingen van den beruchten verrader Van der Waals, die via de illegaliteit achter de geheimen van de code wist te komen.

Aan allen, die op de hoogte zijn van de praktijken van Van der Waals, wordt nogmaals dringend verzocht hun ervaringen of hetgeen zij op eenigerlei wijze hebben vernomen, zoo uitvoerig mogelijk mede te deelen aan ir. A. P. van der Meer.

In ons land *

„De Nederlandsche Jeugdgemeenschap“, waarmee de Katholieke jeugdbeweging samenwerkt, heeft zich tot de „Stichting van den Arbeid“, werkgevers- en werknemersorganisaties en groote bedrijven gewend.

Donderdag 10 Oct. arriveert te Rotterdam het a.s. „Friesland“ van de Ver. Ned. Scheepvaart-Mij. N.V.

„Het Vrije Tooneel“ (v.h. „Het Ruys-Ensemble“) verzoekt ons te willen mededeelen dat alsnog twee Nederlandsche stukken op het repertoire zijn genomen.

Als lid der Eerste Kamer komt als opvolger van wijlen mr. dr. E. J. Beumer in aanmerking de heer A. W. Biewenga te Garsthuizen, gem. Stedum (Gr.).

Dr. E. J. Beumer, is Dinsdagmiddag in de Tweede Kamer herdacht met een rede van den voorzitter, mr. J. van Schaik, die zijn kundigheid en werkkraft schetste.

De drie Prinsesjes zullen bruidsmajes zijn bij het huwelijk van jkvr. S. C. Feith en jhr. ir. J. Röhl te Hilversum.

De K.L.M. heeft een dagelijkschen vrachtdienst op Londen geopend.

Tot burgemeester zijn benoemd: te Stavise L. A. Verburg en te Breukelen-Nijenrode en Breukelen-St. Pieters jhr. dr. M. L. van Holthe tot Echten.

Correspondentie voor militairen aan boord van het m.s. „Bloemfontein“ moet resp. 10 en 29 Oct. per post worden bezorgd.

Examens

LEIDEN. — Doct. ex. geneeskunde 2e ged.: G. A. Verstege, 's-Gravenhage, J. F. Crul, Leiden, mej. H. J. Halbertsma, Sneek. Artsenexamen te ged.: J. M. M. de Beer, Wassenaar, mej. M. A. Deteren, Leiden, A. S. de Graaf, Vlaardingen; 2e ged.: G. Decker, Rotterdam, H. A. Vlamings, Dinteloord.

LEIDEN. — Doct. ex. wis- en natuurkunde. Doct. ex. wis- en natuurkunde (pharmacie): Tan Tek Oen, Leiden. Apothekersassistent: de dames L. J. M. Zwartendijk, Boskoop, L. Sprey, Alphen a. d. Rijn, G. Mak, Schiedam, E. A. Hermans, Rotterdam.

UTRECHT. Taak. cand. ex. Indologie. J. Feteris. Cand. ex. wis- en natuurk.: J. A. Miltenburg en mej. J. M. van Brink.

Overheidspersoneel steunt prijspolitiek

De Centrales van Overheidspersoneel hebben zich tijdens de laatste besprekingen met een door den minister van Binnenlandsche Zaken ingestelde salariscommissie bereid verklaard, de loon- en prijspolitiek der regering te steunen.

Directie Ned. Handel Mij.

Naar wij vernemen is de heer J. A. Deknatel, directeur van het Nederlandsch Beheersinstituut en oud-lid van de factorij der Nederlandsche Handelsmij. te Batavia, als eerste geplaatst op de voordracht voor de benoeming tot directeur van de Nederl. Handel Mij.

Wereldkamp. gewichtheffen

Voor de wereldkampioenschappen gewichtheffen te Parijs op 18, 19 en 20 October a.s. zijn de Nederlandsche deelnemers thans definitief aangewezen.

Voetbalkampioenschappen geallieerde militairen

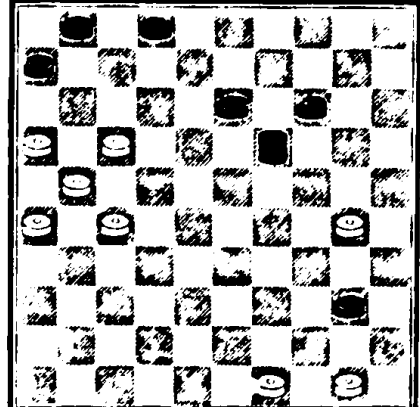
Naar wij uit België vernemen, zullen er intergeallieerde voetbalkampioenschappen gehouden worden voor militaire landenploegen, waaraan ook Nederland deelneemt.

De bekende schaakmeester Najdorf zal op 25 October in Amsterdam een exhibition spelen tegen 45 borden. Blindspelend moet hij te partijen binnen twintig uren voltooien.

Weer heeft Hanne Termeulen op het nippertje van Fritze Nathansen verloren. Met 0.1 sec. verschil tikte zij als tweede aan.

DAMPROBLEEM

No. 1266 van A. Bizot te Zwaag.

Wit speelt en wint; oplossingen kunnen worden ingezonden tot half November aan B. H. M. Stevens, Eikenlaan 36, Heemstede.

Oplossing. No. 1266 van C. v. d. zommen te Eindhoven. Wit speelt 31 28-23, 43, 2, 25 en wint. Een aardige bewerking van een niet onbekend motief; jammer dat dit probleem bijoplosbaar is door: 31, 24, 22, 42, 2 en hoe zwart ook speelt wit zal steeds winnen.

DISTRIBUTIE

Inlevering scheerzeepbon

De bonnen voor scheerzeep (textiel Am van de textielkaart voor mannen) moeten uiterlijk 12 Oct bij een winkelier worden ingeleverd.

Ik sta op mijn dak en wacht

Toen U, lieve lezer, vannacht allep, is Uw verslaggever wakzaam gebleven. Hij klom boven op het dak van zijn huis.

Enfin, via dat solderkamerke kwam ik op mijn dak. Een plat dak, dat is heel veilig, maar toch ook heel hoog.

U kent natuurlijk het blauw der soldatenbroeken niet meer. Maar ik wel. Als kleine jongen heb ik me gezien, de soldaten in hun blauwe uniformen met de roode en gele biesen.

Hoe zij — die maan dan — door de wolken heen kan schijnen weet ik niet, maar het is poetisch.

oort anders zou worden. Kameleons, die om niet opgemerkt te worden door den vijand, de kleur van hun omgeving aannemen, waren wonderlijke dieren die alleen in het Zuiden leidden.

BEURS VAN AMSTERDAM

Table with columns for Active Obligatiën, Actieve Aandelen, and Niet-actieve Obligatiën, listing various stocks and bonds with their prices and changes.

Table with columns for A.K.U. and V.K. 9/10, listing various stocks and bonds with their prices and changes.

Opvoering productiepel

Het tusschen een aantal organisaties en instellingen gevoerde overleg inzake het vraagstuk van de verhooging van het productiepel heeft geleid tot de vorming van een „Initiatief-comité tot opvoering van de arbeidsproductiviteit“.

Scheepvaartberichten

AMSTERDAM. Aangek. 8 Oct.: Pax I v. Fuen; Normandia v. Gothenb. (stukg.); Starkenborgh v. Liverpool (stukg.); 9 Oct.: Strijd v. Umea (hout).

Verdeelde markt

Nadat de beide laatste dagen de koersen van de meeste aandelen vrij sterk waren teruggelopen, bood de markt vandaag bij opening een meer geanimeerd beeld.

De aandelenmarkt sloot per slot verdeeld. Industriële aandelen bleven tamelijk prijshoudend.

Tijdens een internationale bijeenkomst van Belgische en Nederlandsche illegale werkers der P.T.T. is te Den Haag de „Confederatie europennne de la Résistance P.T.T.“ opgericht.

kend, maar zij hebben maling aan onze wiskunde. Ik sla mijn encyclopedie op. „Voor meteoren is thans de officiële naam „vallende sterren“ lees ik.

Het donderend geluid heb ik nooit gehoord en op de kleur heb ik niet gelet. Maar dikwijls heb ik iets gewemacht, als ik me zag. Mijn goede grootmoeder zei mij, dat ik dat mocht doen.

Aan den vooravond van den sterrenregen

Honderdduizend ton groente naar Duitsland

Het Bedrijfschap voor Groenten en Fruit heeft met de Britsche bezettingsoverheden in Duitsland een contract afgesloten voor de levering van 100.000.000 kg. wintergroenten naar Duitsland.

Cultuur Mij. „Ngombezi“

De directie van de Cultuur Mij. „Ngombezi“ deelt mede, dat de Sisalproductie van de onderhaag controle staande ondernemingen heeft bedragen gedurende de maand September 1946: 164 ton (Aug. 1946: 239 ton).

Weekstaat Ned. Bank

Table showing weekly bank statements for various banks and currencies, including Wiss. in disc., Wiss. enz. gek., Beleeningen, etc.

New York onregelmatig

Table showing New York market data, including Omzet, At Top, BaltOhic, Id.4%, Can. Pac, Ch. Ohio, N.Y. Ctr, Id.4%, N.Y. Tr., Penn.R., Sout.H., Un Pac, A.gen4, AllChem, Am. Can, A.R.Mill, A.S.R., Am.T.T., Am.Tob, Am. Cop, B. Steel, Ch. NBk, Chrysler, Cons.Ed., Cons.Ou, Dup.N., Eastm, Gen. Ed., G. Mot., Goody, I. Harv, I. Nick, L. T. T., Kennet, Monte, Pac. Gas, Pack.M., Pure Oil, Rep. St, Shell, Soc. Vae, Sperry, St.ONJ, Studes, TexasO, Un.Airo, Un. Corp, U. Fruit, U. Gas, U.S. Rub, U.S. St, W.Jolw, and an INDEX section at the bottom.

De Heer en Mevrouw
SCHAEPMAN-Norenburg
 geven kennis van de geboorte van een zoon.
 Tilburg, 6 October 1946
 Ringh.-West 135
 Tijdelijk adres: Willemsplein 9, Tilburg.

VERLOOFT:
JENNY SCHAAP
 en
NEANDER NIJMAN Jr.
 Amsterdam, Stadionkade 70 ha. Richard Wagnerstraat 3.
 Receptie: 12 October 1946, van 3 tot 4.30 uur.

ONDERTROUWD:
TINEKE OOIJMAN
L. COPPES
 tandarts
 De huwelijksinzegening zal plaats hebben 19 Oct. a.s. om 10 uur in de parochiekerk van de H. Agnes, Amstelveenscheweg.
 Amsterdam, 10 Oct. 1946
 Prinsengracht 1015
 Vondelstraat 158
 Gelegenheid tot gelukwensen 1.30-3 uur, Koninginne-weg 247.

Toekomstig adres:
 Sarphatipark 55 ha., A'dam.

ONDERTROUWD:
F. J. WILMS
 med. drs.
 en
CORRY PRINS

De huwelijksinzegening zal plaats hebben op Dinsdag 29 October a.s. te 10 uur in de kerk van de H. Agnes, Amstelveenscheweg, A'dam.
 Amsterdam, Lomanstraat 80
 Lomanstraat 77
 Gelegenheid tot gelukwensen na de H. Mis in de pastorie.
 Voorloopig toekomstig adres: Heerenweg 181, Heemstede.

Heden overleed te Rotterdam voorzien van de H.H. Sacramenten der stervenden, onze geliefde dochter zuster en tante, mevrouw
MATHILDE JOHANNA VAN GASTEN,
 geb. Bückem
 in den ouderdom van 26 jaar.
 's-Gravenhage 7 Oct. '46
 Columbusstraat 129
 Mevr. J. W. E. STEENS v. d. Lans
S. L. C. STEENS
 en kinderen
 Liever geen bezoek.

GROOTE BELOONING
 Verloren op 8 Oct. in Z.d. J. of C.: gouden d.-polshorloge met gouden armb. (aanden ken). Mevr. Kuitj-Olijman v. Woustraat 72 bov., A'dam.

Voor (schrift.) opleiding **Belastingconsulent** en examens vraagt men uitvoerig prospectus bij het Secr.:

Nederl. College van Belastingconsul.
 Belgischepl. 6, Scheveningen

Noteert u even het adres van **MAX v. LAARHOVEN**
 een der beste humoristen
 P. v. d. Doeststraat 76, Amsterdam-W., telefoon 84770
 Amusementsbureau

ITALIAANSCHES VERTALINGEN
 G. Troiani, P. C. Hoofststr. 118, tel. 21837, A'dam.

KWADE POSTEN?
 Onbetaalde rekeningen, oold schuldbekentissen, ook oude, Succesvolle incasso's, zonder kosten vooruit door geheel Nederland. "Mijn succes is Uw succes." Vele referenties N. S. KANTOOR. Damrak 44 A'dam. telefoon 48372.

BELASTINGEN
 Behand. van alle belastingen. O. LOUISSE, accountant, Willemsplein 183, tel. 90189, Amsterdam.

Pianoles in dansmuziek
 Schrift. opleiding
 Vraagt gratis proefles I.S.O.P., Postbus 51, A'dam.

Te Hypotheek gevr.
 van particulier, op huis met 1 H.A. land, waarop kwekerij met centr. verwarming. Br. no. 63752 bur. van dit blad.

Twee tot drie duizend gulden
 ter leen gevraagd. Br. ond. no. 60305, bur. v. d. blad.

VRIJ GELD
 beschikbaar voor 10 hypotheek & 3 1/2%, moede voor het overnemen van hypothecaire vorderingen. Br. onder D-59, Alg. Adv.bureau Rouma & Co., Heerengracht 226, A'dam.

Kies ZELF Uw PARFUMS!

De elegante vrouw met persoonlijkheid kiest haar eigen parfums. Zij vraagt daarbij niet naar een kostbare verpakking, doch naar een gedistingeerd parfum, dat haar charme verhoogt. Een aristocratisch parfum, doch in een dood-nuchter fleschje... dat is Valdelis. Dat maakt een prijs mogelijk van 90 ct.

ontharing door diathermie thans alle behandelingen in de nieuwe salons
BEAUTY PARLOUR
Institute for Beauty Culture
 DIRECTIE: GERDA SIEMER
 WETERINGSCHANS 91, A'DAM
 TEL. 44867

3 1/2% Geldleening 1937, oorspr. groot f 600.000.— ten laste van
R.K. Ziekverpleging „HET ONZE LIEVE VROUWE GASTHUIS”,
 Amsterdam.

Van bovenstaande geldleening zijn de volgende nummers uitgeloot en aflosbaar gesteld per 1 November 1946.
 Obl. ad. f 1.000.—: 27, 33, 94, 144, 145, 185, 212, 231, 285, 260, 365, 376, 393, 396.
 ad. f 500.—: 436 A/B, 471 A/B, 500 A/B, 534 A/B.
 ad. f 100.—: 559 C/L, 598 C/L.

3 1/2% Geldleening 1895, oorspr. groot f 300.000.— ten laste van
R.K. Ziekverpleging „HET ONZE LIEVE VROUWE GASTHUIS”,
 Amsterdam.

Van bovenstaande geldleening zijn de volgende nummers uitgeloot en aflosbaar gesteld per 1 November 1946.
 Obl. ad. f 1.000.—: 6, 121, 238, 251, 290.
 Betaalbaar bij de Nederlandse Handel-Maatschappij, N.V., bijkantoor Damrak.

WEDEROPBOUW
 scheveningsche Betonbouw
 Speciaal adres voor het maken van betonschuttingen
 Vraagt prijsophaaf.
 Den Haag - Telef. 337153

Te koop in groote stad in Westen des lands een **CAFÉ, verlof A**
 centrum stad. Ook zeer geschikt voor cafeteria of winkel. Br. lett. K.L. Adv.bur. Piet Rahms, Delft

Conc.dir. Dr. G. de Koois
 Maandag 14 Oct. - 19 u.
CONCERTGEB. Kl. Zaal ZANGRECITAL L I E S

Clemens Schröner
 m.m.v. André Rodenhuis, piano
 Schubert, Haydn, Roussel o.a.
 Krt. f.1.— en f.2.50 + f. Steinway & Sons conc.vl

LEIDSCHEPLEIN-THEATER
 Tel. 35909
 Theater-Bureau Saks Meslier presenteert 10eren avond 8 u.

A.B.C. CABARET
 met **CORRY VONK**
WIM KAN
MATTHIEU v. EYSDEN
 o. v. a.
 Aan de Vloegel
WALTER MATTHIES

Pers en Publiek zijn eenparig enthousiast.
Zondagmiddag 2 uur MATINEE.

STEENDRUKKERIJ „DE MAAS” C.V., Sloophellingstr. 48, Rotterdam, telefoon 29355, vraagt een

CALCULATOR

voor Steen- en Offsetdrukwerk
 Bedoeld wordt een administratieve kracht, technisch op de hoogte en ervaren in het maken van calculaties voor Steen- en Offsetdrukwerk.

Voor direct gevraagd:
FLINKE AANK. KANTOORBEDIENDE
 Voor geschikte kracht goede vooruitzichten.
 Brieven onder D. 81, Alg. Adv.bur. Rouma & Co., Heerengracht 226, Amsterdam.

ADVIESBUREAU VOOR COMMERCIEELE BEDRIJFS-ORGANISATIE TE AMSTERDAM vraagt voor spoedige indiensttreding:
GEROUTIN. STENO-TYPISTE
 liefst met middelbare schoolopleiding. Brieven onder nummer 63792, bureau van dit blad.

H.H. VERTEGENWOORDIGERS
 Is Uw rayon Zuid-Limburg?
 dan is Uw aangewezen adres voor al Uw maaltijden:
Lunchroom - Café-Restaurant en Raadskelder „CASTELLUM” te HEERLEN
 gelegen aan het Raadhuisplein, naast Hema-gebouw, 7 minuten vanaf het station

Koffie-tafel - lunch - diner - wild - gevogelte - vischschotels samenstelling als vóór den oorlog.
 Wij stellen de hoogste eischen aan de afdeeling keuken. Alle prijzen vastgesteld volgens regeling prijsbeschikking Horecabedrijven C. en B.
 Directeur-eigenaar J. LEENTVAAR
 Verl. Saroleastraat 1 - HEERLEN

BONTHUIS VAN WIEN

KEIZERSGRACHT 478 - AMSTERDAM
 Telefoon 44686 b. d. Leidsestraat
Nieuwste modellen Bontmantels
Vossen, Vellen, Colliers enz.

TE HUUR GEVRAAGD:
GROOT BUITENHUIS IN MOOIE OMGEVING
 Eventueel gemeubileerd of gedeeltelijk
 Brieven onder no. 63657 aan het bureau van dit blad.

Ter overname gevraagd:
CONFECTIEBEDRIJVEN of LOONCONFECTIEBEDRIJVEN
 eventueel zonder vergunning, onverschillig waar
 Tevens machines voor deze bedrijven gevraagd. Br. letter S.C. Adv. Bur. Max R. Nunes, Paleisstr. 19, A'dam-C.

TE KOOP MODERN PAND MET GARAGE
 (leeg te aanvaarden)
 aan hoofdweg Utrecht-Zeist, allereerste stand bev. in totaal 9 gr. en kl. kam., compl. badk., keuken, kelder, zolder enz., w. en k. water, centr. verw. Het geheel verkeert in prima staat. Event. gestoff. of gemeub. Alleen serieuze gegadigden met voldoende contanten geveleven te schrijven onder no. Z 9053 Adv. Bur. ALTA, Utrecht

PENSIONGEBOUW

waarin thans is gevestigd een geheel bezet pension, verhuurd voor f 1600.— per jaar. Eventueel ook de zaak ter overname aangeboden. Geschikt voor geldbelegging of zelfbewoning met zaak. Prijs en event. aanv. nader overeen te komen.
 Brieven onder no. B 9055 Adv. Bureau ALTA, Utrecht.

Door omstandigheden te koop aangeboden:
UITGEVERSBEDRIJF,
 geeft o.a. eigen weekblad uit, opl. 5000 exempl., goed ingevoerd. Hoofdredacteur zeer bekende populaire schrijver. Genegen betaling gedeelt. geblokkeerd, hetzij aandeel in de zaak te houden. Benodigd kapitaal f 30.000.—. Reflectanten worden verzocht refer. en bankrel. te vermelden. Brieven no. 120.647 aan BOLREK, Koningsplein 1, Amsterdam. — SPOED VEREISCHT.

GROTE PARTIJ DENNEN BRANDHOUT TE KOOP

per meter af station Zuid-Limburg
J. Windels — Houthandel
 Heerlerbaan 46 - Heerlen - Tel. 4985

In- en verkoop van VRACHT- EN LUXE AUTOMOBIELEN,
 alsmede SLOOPAUTO'S.

AUTOMOBIELBEDRIJF LEIJENHORST & ZN., Droogbak 4, Amsterdam, telef. 43032, na 6 uur 46388.

R.K. heer vraagt per 1 November te Den Haag, op netten stand, een **zit- en slaapkamer** met volledig pension. Br. no. 964 bur. van dit blad

WONINGRUI

Wie wil zijn woning met minstens 5 kamers in A'dam of omgev. rullen voor een kleinere vrije flat in A'dam-Zuid met 2 grote kamers en suite, 1 kleine kamer keuken, douche en kelderkast? Br. no. 63741, bur. v/d blad

EEN GOED TEHUIS GEVRAAGD
 voor een jongentje van 7 j Zoo spoedig mogelijk. Liefst in R.K. gezin, tegen vergoed Br. no. 12245 bur. v. d. bl.

Per 1 Nov voor heer ruime **VOORZIT-SLAAPKAMER** pr. pension, e. v. bad en telef. f 150.— p. m. Br. o. no. 63981 bur. van dit blad.

CONCERTGEBOUW — Woensdag 16 October 8.15 uur **DE BEROEMDE en ORIGINEELE**

WIENER S'ANGERKNABEN

met geestelijke liederen en volksliederen o.a. Schöne blaue Donau - Schläfe mein Prinzchen - Meine Mutter war eine Wienerin, e.a. Operaatjes van HAYDN, MOZART enz.
EEN ENKEL OPTREDEN IN AMSTERDAM.
 Toegangspr. f 2.60. Plaatsbespr. van 14 Oct. af 10 uur. Voorverkoop dagelijks Nwe Muziekhandel, Leidscheer.

Lido Bar
 opent het winterseizoen
GÉZA KISS
 en zijn orkest

LEIDSCHEKADE - AMSTERDAM-C.

VLOERBEDEKKING!

CEPLEX VLOEREN gelegd als parket distributievrj direct leverbaar
3 jaar garantie
 Gelegd f 3.90 per M2
 Inlichtingen en toonkamers:
HARTENSTRAAT 13 A.DAM - TELEF. 37425

Wed. 34 j., 2 schoolg. kind., 6-8 j., zoekt kennismaking met R.K. heer of wedn. Br. no. H-11668 bur. van dit bl.

WELKE MAKELAAR OF HUISEIGENAAR kan jong echtpaar (z.k.) helpen aan **WONING** in Amsterdam, liefst in Zuid of Centrum. Brieven onder no. 74136, bureau van dit blad.

TE HUUR GEVRAAGD KANTOOR- EN MAGAZIJNRUIMTE in onderstuk. Br. „Hermes”, Kloveniersburgwal no. 59, A'dam, telef. 47687.

A. KOREMANS geeft goede prijzen voor net gedragen kleding War. moesstr. 9, A'dam, tel. 49777

AFGEKNIPT HAAR te koop gevraagd ook grijs uitgevallen haar **KLERKS,** Weteringschans 169, Amsterdam.

Te koop modern v.o. **SALONMEUBLEMENT** best. uit bank, 2 fauteuils, ronde tafel en theameubel. Br. onder no. 63974 bureau van dit blad.

Weg. dubbele zaken te koop: **een kruidenierszaak** te A'dam-Z. Omzet f 1400.— f 1600 p. w. Spoed gewencht. Br. no. 60320, bur. v/d blad.

Aangeboden **huisk.-ameublem.**
 Te bez. v. Baerlestraat 134, A'dam.

VENDUHUIS der NOTARISSSEN te 's-GRAVENHAGE

Directeur P. M. Th. van Hulst
VOORLOOPIGE AANKONDIGING van de NAJAARSVEILING
 welke zal worden gehouden in **PULCHRI STUDIO** op 5, 6 en 7 NOVEMBER a.s. en welke veiling omvat een **FRAAIE COLLECTIE SCHILDERIJEN** uit de **HAAGSCHE SCHOOL**, alsmede antieke meublen, porselein, aardewerk en juweelen.
 De catalogus is in bewerking.

Ned. Concertdir. **J. BEEK**

RUTH DRAPER

IN HER INIMITABLE CHARACTER SKETCHES
Gala Performance
STADSSCHOUWBURG
 Wednesday October 16, 8 p.m.
 Tickets f 5.— to f 1.— (all taxes incl.) Box Office open Oct. 14, 10 a.m. - 3 p.m. (Advance booking for Members Nederl.-Amerik. Inst. and Gen. Nederl. Engel.)
One Performance only!